

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto..... \$7.00
Za inozemstvo celo leto..... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 216. — ŠTEV. 216.

NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 15, 1921. — ČETRTAK, 15. SEPTEMBRA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

IZBRUH VELIKE STAVKE V FRANCJI

PRODAJALNE SO ZAPRTE IN VES PROMET JE USTAVLJEN V MESTIH LILLE OKRAJA VSLED SPLOŠNE STAVKE. — KOMUNISTI SKUSAJO RIBARITI V KANALU.

Pariz, Francija, 14. septembra. — Generalna stavka v Lille industrijskem okraju se je še nadalje razširila in delo skoraj vsake vrste je bilo ustavljeno.

Skoro vse prodajalne v mestih Roubaix in Turcoing so zaprle svoja vrata ter zavarovale tudi svoje izlozbe, ker so stavkarji vprizorili napade, tekom katerih so metali v izlozbe kamenje. — Sprevidi so korakali po okrajih ves dan in čeprav je mogla policija vzdržati delno kontrolo nad vdeleženi demonstracij, so vendar korakajoči demonstrantje razbili okna številnih privatnih vil, nahajališč se ob poti, po kateri so se pomikali sprevidi.

Po izkušnjah včerajšnjega dneva so kompanije policijskih železnic prenehale z obratovanjem in avtomobilisti, posebno pa inozemski turisti, so dobili svarila, naj ne skušajo priti v katerakoli prizadeti mest.

V stavki sami je opaziti dvoje različnih elementov. Komunisti, kot ponavadi, skusaajo ribariti v kanali vodi ter še bolj skaliti vodovje. Na drugi strani pa si socialistična delavska unija, ki vodi stavko, na vse mogoče načine prizadeva, da prepreči izgore in motenje miru od strani stavkarjev in M. Jouhaux, delavski voditelj, pozivlja stavkarje, naj — ostanejo mirni.

Po celi deželi se posveča veliko pozornost tej stavki, kajti ta stavka predstavlja prvi slučaj v Franciji.

STAROST NOBENO VARSTVO PRED NEUMNOSTJO.

London, Anglija, 14. septembra. — Fledorij Venizelos, prejšnji grški ministrijski predsednik in eden glavnih matadorjev na mirovni konferenci v Parizu, ki je sklenila nesrečni svetovni "mir", se je poročil danes tukaj z Miss Heleno Schilizzi, hčerko nekega bogatega grškega trgovca. Venizelos je star 57 let in njegova izvoljenka je za deset let mlajša.

Medene tedne bo preživel "mladi" par v Britaniji, nakar se bo napotil v Združene države, kjer bo Venizelos porabil del svojega časa za to, da agitira za umrlo in pokopano Ligo narodov.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po niski ceni, samsajivo in hitro. Včera so bile naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

Raspodilja na sadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron	\$1.80	1,000 kron	\$5.40
400 kron	\$2.40	5,000 kron	\$26.50
500 kron	\$3.00	10,000 kron	\$52.00

ITALIJA IN SASEDNO OZEMLJE:

Raspodilja na sadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir	\$2.80	500 lir	\$24.00
100 lir	\$5.20	1000 lir	\$47.00
300 lir	\$15.00		

NEMŠKA AVSTRIJA:

Raspodilja na sadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.

1,000 nemško-avstr. kron	\$1.60
5,000 nemško-avstr. kron	\$6.50
10,000 nemško-avstr. kron	\$13.00
50,000 nemško-avstr. kron	\$60.00

Vrednost denarja sedaj ni stalna, temveč se večkrat neprizadevno; je tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega Mi računamo po ceni istega dne ko nam pošlani denar dospo v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo razpisane izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike koristi za one, ki se hoče ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je pošlani najhitreje po Dominion Money Order, ali po New York Bank Draft.

Frank Sakser, State Bank

12 Cortlandt St., New York

GRKI HOČEJO OBNOVITI OFENZIVO.

Smirna, Mala Azija, 14. sept. — Grške operacije proti turškim nacionalistom so bile prekinjene, a bodo obnovljene. — Je izjavil general Papoulas, vrhovni poveljnik grških armad v Mali Aziji. Rekel je, da so njegove čete pripravljene, da lahko zdrobe sovražnika v prah.

Ofenziva grške armade je bila ustavljena v namenu, da se čete odpočijejo ter da se spravi na lice mesta nove zaloge in svežo municijo. Prvo fazo ofenzive se je označilo kot neprestano in mučno bitko, vendar pa se glasi, da sedanje grške čete več kot zadostujejo za zavzetje Angore, glavne mesta turških nacionalistov.

DOBRODUŠEN HIŠNI GOSPODAR.

Boston, Mass., 14. septembra. — Alfred Lincoln je v svoji oporoki določil, da morajo dobivati namerniki v njegovih hišah, ki so stanovali v njih več kot tri leta, vsako leto na Zahvalni dan prostega purana. To je dobrodružnost, ki kriči do neba, kajti kdo ve, za koliko denarja je ta Lincoln obdal ljudi, predno se je odločil za tako velikodušen dar, ki ni pravzaprav nič drugega kot cent, ki terega vrže človek beraču.

NA ČAST AMERIKANSKIM ŽRTVAM.

Pred kratkim so pokopali na pokopališču v Hull, Anglija, ona Amerikance, ki so izgubili življenje pri katastrofi največjega vodilnega balona na svetu ZR-2. Pogreb je bil veličasten ter se je vršil z vsemi vojaškimi častmi. Slika nam kaže dva ameriška zrakoplovca, ki nosita venec.

POLOŽAJ NA BAVARSKEM

BAVARSKI KABINET BO MOGOČE SLEDIL SAMEMU SEBI. — BERLINSKA VLADA JE MORALA PREKINITI ROJ ZA FEDERALIZEM.

Berlin, Nemčija, 14. septembra. — Politične sovražnosti v ustavnih bitki so začelo suspendiranje, ki sedaj ofižno na Bavarskem nobene, s katerim ni se mogel kancelar Wirth boriti ali pogajati. V kancelarski palači se je danes zjutraj dr. Wirth posvetoval z voditelji koalicijskih strank več ur. Prereševal je z njimi natančno položaj na Bavarskem ter prišel do zaključka, da ni mogoče storiti ničesar drugega kot uriti se v potrpežljivosti in čakati.

Politični specialisti izjavljajo, da je položaj "nejasen" in da se bo le počasi izčistil, čeprav je skoraj gotovo, da ne bo niti Berlin, niti Monakovo skušal spraviti ob sedanjem času stvari tako daleč, da bi prišlo do resne krize. — Na isti način se pričakuje, da se bodo dolgovozna pogajanja končala z dogovorom na temelju kompromisa med obema strankama. Za enkrat se bo skušalo spraviti s poti ali pa zadušiti v pesku politične zgovornosti edino resnično veliko ustavno vprašanje državnih pravic proti federalizmu, katero vprašanje bo treba preje ali sleje izgovoriti.

SLABA TOLAŽBA.

Washington, D. C., 14. sept. — Oni, ki so vznemirjali radi 5,735,000 nezaposlenih v sedanjem času, pozabljajo, da je bilo leta 1914 7,000,000 ljudi brez dela in da je večji odstotek teh obstajal iz družinskih očetov in takih, ki so skrbeli za druge kot pa danes. Tako je izjavil danes delavski tajnik Davis v nekem ugotovilu.

GARY IN GERARD V MEHIKI.

Mexico City, Mehika, 14. sept. — Elbert B. Gary, predsednik ravnateljskega sveta United States Steel Corporation in James W. Gerard, prejšnji ameriški poslanik v Nemčiji, sta dospela v pretekli noči semkaj v spremstvu več prijateljev.

Oba sta izjavila, da sta prišla v mehiško glavno mesto le za zabavo ter nista hotela podati nobene druge izjave.

NOV SIMPLON PREDOR.

Skozi Simplon, ki deli Švice od severne Italije, je bil izvrtan nadaljni predor, ki teče vzporedno s prvim.

Resignacija čelaga Kahrovega kabineta je izključno notranja bavorska zadeva, ki nima nobene važnosti ali pomena razen onega začasnega taktičnega odredbe. Čprav je ta kabinet resigniral, vodi vendar še naprej državne posle, a ne more nadaljevati s pogajanjmi z Berlinom. V Monakovem se že govori, da bo cel Kahrov kabinet kaj kmalu svoj lastni naslednik. Za enkrat pa je vladna kancelarja Wirtha ugnana v kozji rog v svojem boju proti reakciji na Bavarskem.

PONOVEN NAPAD NA PRISELNIŠKO POSTAVO

Tajnik Davis pravi, da se razširja žalostne povesti v namenu, da se diskreditira novo postavbo.

Washington, D. C., 14. sept. — Vprizorilo se je napade na 3-odstotno priselniško postavbo izrečno v namenu, da se diskreditira to postavbo. — Je rekel tajnik Davis ter dostavlja, da bodo imeli napori, da se oblati to postavbo, najbrž za posledico, da bo kongres sploh ustavil priseljevanje.

Tajnik Davis je ponovil ugotovilo predsednika Hardinga, da je veliko zadržev pri izvedenju te postavbe pripisovati nepoštenim parobrodni načrtom, ki privažajo preko morja več kot mesečne kvote vsake narodnosti ter rekel, da se širi številne žalostne povesti o težkočah, katere povzročata postavba, v namenu, da se diskreditira postavbo.

— Mi bomo vzdržali to postavbo, — je rekel tajnik.

Neka grška parobrodna družba ni hotela sprejeti dogovora, ki je bil sklenjen med vlado ter parobrodni črtami, s pomočjo katerega bi se preprečilo privažanje priseljencev preko mesečnih kvot.

Washington, D. C., 14. sept. — Ameriški konzuli v inozemstvu so dobili navodila, da ne smejo vizirati potnih listov iz dežele, ki jo letna kvota na temelju nove ameriške priseljeniške postavbe je bila deležna ali izžpana. Neoficijelno se je glasilo v državnem departmentu, da bo ta politika odpravljena velikim nepotrebnega trpljenja med inozemci, ki skušajo priti v Združene države.

Parobrodne družbe posvečajo v nekaterih slučajih le malo pozornosti tej postavi ter love izseljenec brez ozira na mesečno ali letno kvoto. V mnogih deželah je bila kvota za tekoče leto že izčrpana.

ARBUCKLE POD DVOJNO OBTOŽBO

Znani kino-igralce je obtožen uboja ter obdolžen umora. — Jaz. ščno so mu zanikali.

San Francisco, Cal., 14. sept. — Dva obtožbi sta bili dvignjeni danes proti Roscoe Arbuckle, znamenemu kino-igralcu, radi smrti Miss Virginije Rappe, kino-igralke. Velika porota za San Francisco okraj je pozno včeraj zvečer dvignila obtožbo radi uboja ali kot se glasi v Ameriki radi umora po drugem redu, a okrajni pravdnik Brady je izjavil, da se ne bo ustavilo postopanja radi umora po prvem redu ki je bilo že navedeno.

Obtožba velike porote mora iti naravnost na višje sodišče, ki mora oddati svoj izvid do naslednjega četrtka. Okrajni pravdnik je rekel, da bo v petek izdan valant za aretacijo igralca na temelju obdolžbe uboja ali umora po drugem redu.

Velika porota je zaslišala številne prič, ki so bile navzoče pri pivski prireditvi, tekom katere je baje dobila Miss Rappe poškodbe, ki so dovedle do njene smrti.

Kakor hitro je postal znan pravorek velike porote, je okrajni pravdnik izjavil, da ne bo mogoče izpustiti Arbuckla proti jamščini za enkrat, ker je tudi obtožen umora po prvem redu.

— Začasne prostosti ne bo užival, dokler se ne reši obdolžbe radi umora po prvem redu, — je izjavil Brady. — Če se bo obdolževati radi umora po prvem redu umaknilo, bo zpuščen tekom preskuse, tikajoče se uboja ali umora po drugem redu.

Arbuckla so odvedli tudi pred zveznega prohibicijskega ravnatelja, ki je hotel izvedeti od njega, kjer je dobil pijačo, katero se je zavžilo na dotični prireditvi. Arbuckle je odgovoril, da ni imel on sam nikdar nobene pijače v svojem stanovanju.

Ko so ga vprašali, kako more pojasniti navzočnost dveh praznih steklenic žganja v njegovih sobah, je odgovoril, da ne ve za nikako pijačo.

Po zaslišanju, ki je trajalo skoro celo uro, so odvedli Arbuckla nazaj v njegovo celico.

NOVO ŽIVLJENJE RUSOV V MOSKVI

NAROD SE JE PRILAGODIL EKZISTENCI KOT SO JO PREDPISALI BOLJŠEVIKI. — VSI MORAJO DELATI ALI PA POGINITI. ARISTOKRACIJA PRODAJA ZAUNJE OStanKE SVOJE SLAVE.

Poroča Walter Duranty.

Moskva, Rusija, 14. septembra. — Življenje se je na čudovit način prilagodilo izpremenjenim razmeram v Rusiji. Kadar prične iti človek pod površino, vidi, kako triumfira človeška prilagodljivost nad zunanji težkočami. Razmere v Moskvi so precej tipične za one v drugih mestih, a težje z ozirom na to, kar je postala glavna briga celoga obstoja, — življenje, stanovanje in gorkota.

Pomanjkanje stanovanj ima za posledico, da se strogo izvaja predpis, da sme imeti posamezna oseba le eno sobo. Pomanjkanje kuriva dela zorkoto za dragoce no stvar in transportne težkoče so napravile problem prehrane zopet akutnim. Na deželi in v manjših mestih, seveda z izjemo ozemlja, prizadetega vsled lakote pa je položaj z ozirom na vse tri stvari veliko boljše.

Izmed različnih delov prebivalstva so delavci povsem naravno našli stvari najbolj zadovoljive.

V prejšnjih časih so ruski delavci stanovali v prenapolnjenih brlogih, ki niso bili dobri niti za hlev in hrana ruskega delavca je bila priprosta in najslabše vrste. Izza revolucije pa so dobivali delavci racije, ki so bile v splošnem boljše kot njih nekdanja hrana in dve ali tri sobe na družino, sorazmerno čiste in zračne, pomenjajo neobičajen komfort. Tudi z ozirom na kurivo imajo delavci prebistost in njih stanovanja so centralno kurjena.

Nekaj časa po revoluciji je dajala država novoporočencem celo opremo ali bala, obstoječo iz pohištva, perila, kuhinjske posode itd. Pozneje je sbrčila to na dvajset ali trideset jardov blaga ali dva para odevi. To so dobivali — vladni uslužbeni, vojaki in tako dalje ter tudi delavci, a to je sedaj stvar preteklosti.

Vzrok za odpravo teh daril je kaj enostaven. Prebrisani ljudje so se zopet in zopet poročili, da so bili deležni vladne bale. Teden ali dva po poroki pa je prišel par ter rekel: — Žalibog se ne moreva razumeti. Hočeva se ločiti. — To sta storila, a nista vrnila vladne bale, katero sta prodala. Kljub vsem naporom oblasti ni bila namreč privatna prodaja stvari popolnoma ustavljena. Vršila se je naprej pod roko kljub težkim kaznim in to je predstavljalo enega izmed vzrokov, da so sovjetske oblasti zopet uveljavile svobodo privatne trgovine v notranjosti Rusije.

Prejšnja aristokracija z uradnimstvom ter profesionalnimi razredni vred je seveda najbolj občutila to izpremembo, a se je že v veliki meri prilagodila novim razmeram ter prevzela pod sovjetsko vlado položaje, ki ji omogočajo nadaljni obstoj.

Najbolj občudovanja vredna pa je usoda onih aristokratov, moških in žensk, ki nimajo nobene usposobljenosti, ki bi bila kako praktične vrednosti. Človek jih lahko vidi, kako stojijo po cele dneve na vogalih ter nudijo na prodaj kožuh, majhne kose srebra ali nakita, da podaljšajo s tako kupitju svoje borno življenje za par nadaljnjih tednov. Nova ekonomska politika pa je dala mlajšim med njimi priliko, da otvorijo restavracije, prodajalne in tako dalje, a usoda starejših je brezupna. Čprav je žalosten pogled na te ljubljence sreče, ki so padli s svojega visokega stališča, je vendar nemogoče ubežati postavi ruskega pania. — Kdor ne dela, mora umreti.

Trgovski razred je trpel manj. Bogati trgovci se večinoma ohranili iz poloma toliko, da so si mogli zagotoviti gotovo mero komforta. Drugi zopet so tržili naprej, čeprav je bilo strogo prepovedano ter napravili precej denarja. — Riziko je bil sicer velik, a tudi do-

bički temu primerno večji in taki trgovci so znali dobro uporabiti na ta način pridobljeni denar. Da dobimo vpogled v življenje povprečnih ljudi v Moskvi, vzemimo mlado poročeno dvojico iz srednjega razreda, ki se ne vmešava v politiko. Mož dela redno v kakem vladnem uradu, in žena poučuje v kaki vladni šoli. Če sta bila srečna, sta dobila dve soli, eno kot spalnico, drugo kot kuhinjo in obednico. Plače obeh so nezadostne, a če dodamo racije živil in kuriva, se lahko prerine skozi na ta ali oni način. Žena skuha predno gre v šolo, glavni obed katerega se zaužije okrog treh ali štirih popoldne, kajti zvečer in zjutraj se zaužija le čaj in kruh.

Mož preživi svoje proste dneve z izleti na deželo, kjer kupuje moko, surovo maslo, jajca in drugo, katere stvari preda v Moskvi z dobičkom ter kupi za to kurivo in obleko.

Navada in naravna filozofija Rusov jim omogoča prenašanje manjših težkoč, ki obstojajo med drugim v tem, da je skoro nemogoče kopati se in da primanjkuje sanitarnih stranišč. Na drugi strani pa je mlajši svet deležen intelektualnega življenja, ki je brez dvoma posledica revolucije. — Svoje nikavne strani ima tudi nova prostost, prosta vsake konvencije. Skoro nevede in nehotne se vdajajo vsi toku novega režima ter smatrajo svoje sedanje življenje kljub vsem težkočam za bolj zanimivo kot na je bilo staro.

NORVEŠKA BO PRIZNALA SOVJETSKO VLADO.

Kristijanija, Norveška, 14. sept. — Norveški minister za zunanje zadeve bo priznal sovjetsko vlado v Rusiji kot de facto vlado v slučaju, da bi sedišče drugega razsodilo v nekem sporu med agenti obeh vlad, ki se tožijo.

Ugotavlja se, da bo pomenjalo to ugotovilo korak k norveškoruskemu trgovskemu dogovoru, ki bo sklenjen, kakor hitro bo norveška vlada priznala sedanjo rusko sovjetsko vlado kot de facto vlado v Rusiji.

Trgovinski dogovor bo največje koristi za Norveško, ker bo lahko eksportirala v Rusijo številne predmete ter s tem tudi oživila svoje industrije.

SODNIK MEDNARODNEGA SODIŠČA.

Ženeva, Švica, 14. septembra. — Članom mednarodnega sodišča je bil izvoljen Amerikane John Bassett Moore.

WSS WSS WSS WSS WSS

Potni listi.

Po najnovejši odredbi belgrajске vlade dobé Jugoslovani potne liste same tedaj, ako prinesejo s seboj kako listino iz starega kraja, da je razvidno, od kod je doma. Take listine so: Stari potni list, delavska ali vojaška knjižica, krstni list in domovnica.

Navadne pismo ne zadostuje več.

Kdor tedaj nima nobene take listine, pa želi potovati v stari kraj, naj išče županstvu ene občine, v katero je pristojen, po domovnici, potem bo želel mogel dobiti jugoslovanski potni list.

Nikdo naj tedaj ne pride v New York v namenu, da bi potoval v stari kraj, ako nima kake goričane listine.

Frank Sakser State Bank, 12 Cortlandt St., New York, N. Y. (Advertisement)

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation)
FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.
Za celo leto velja list za Ameriko \$7.00
in Canada \$8.00
Za pol leta \$3.50
Za četrt leta \$1.50
Za New York za celo leto \$7.00
za pol leta \$3.50
Za inozemstvo za celo leto \$7.00
za pol leta \$3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.
Dopisni bres podpisani in osebnosti ne prihajajo. Denar naj se blagovodi po-
šiljati po Money Order. Pri sprejemanju kraja naročnikov prosimo, da se nase
tudi prejšnje bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

GLAS NARODA
52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2875

HABSBURŽANI.

Habsburžani niso mrtvi. Razen par Karlovih po- nesrečenih izletov, razen nekaterih družinskih konfe- rene v Švici, pa ni bilo v zadnjem času dosti slišati o njih.

Slovenski listi so prinašali krajša in daljša poro- čila o njihovem hlapcu in podreptniku Šušteršiču. Sedaj se je pa začelo ameriško časopisje znova baviti z njimi. Ne zato, ker se pretaka po njihovi žilah baje višnjeva kri, pač pa zato, ker imajo denar. Bivši nadvojvoda Friderik, tesni zlahtnik nekdanj vladujo- če familje, je namreč solastnik nekega francoskega-ameriškega sindikata ali družbe. Družbo, oziroma Fred- rika pa podpirajo avstrijski tovarnarji, industrijaki in premožarski baroni.

Bivši nadvojvoda Friderik ima veliko premoženje, ki je njegovo in ni njegovo. Cela stvar je torej jako dvom- ljiva in precej dvomljivi so tudi ljudje, s katerim je Friderik v trgovski zvezi. To so francoski livar Schneider, Amerikane Frank A. Munsey ter bivši francoski mini- strski predsednik Viviani.

Habsburžani pa nimajo svojih posestev samo v Nem- ški Avstriji, pač pa tudi v drugih delih bivše dvojne monarhije: v današnji Poljski in Čehoslovaški ter v Italiji, na Rumunskem in na Madžarskem.

Vlade teh dežel so pa vsa ta posestva zaplenile. Sedaj se hoče sindikat zavzeti za lastniške pravice Habsburžanov ter zadobiti oblast nad posestvi, tovarna- mi in rudniki.

V dosego tega cilja so pa potrebne tri stvari. Vse troje se je dobilo:

Habsburžani so dali dokaze, da so oni gospodarji. Amerikanci so dali denar, Francozi pa svoj politični upliv.

Tej trojici se bo zadeva posrečila, kajti države, ki so nastale iz bivše dvojne monarhije, so preslabe, da bi se ji upirale.

Ta zveza je za vse vdeležence dobičkanosno podjetje. Brez sodelovanja ameriških bogatinov in francoskih po- litikov bi Habsburžani niti upati ne smeli, da bodo še kdaj v zgodovini deležni svojega "dednega prava".

In če bi hoteli Amerikanci ter Francozi kupiti te rove in posestva, bi jih stalo veliko več kot jih bo stalo to "povračilno" postopanje.

Plemenitašem po krvi in po mošnji bo z nabavo teh naprav zagotovljena pravica, da bodo smeli izrabljati tisočere proletare različnih narodnosti v Srednji Evropi.

Se včeraj se je ta kapitalistična banda smrtno so- vrazila med seboj, danes ji pa kipi srce v bratskem objemu.

Če prej ne, bo takrat, ko bo kupčija sklenjena, do- bil tudi slovenski izdajalec Šušteršič bogato plačilo za svoje izdajalsko delo.

Živinoreja v Nemčiji po vojni.

V Nemčiji je danes več krav kot jih je bilo pred vojno, a mleka ni toliko. — Kmetje pijejo sami več mleka, a krave ga dajejo manj. — Bavarsko pivo še vedno izobno, kot pred vojno.

Črta, kjer se je upliv dobrega dr. Martina Lutra (kajti noben, nemški protestant ne izpusti doktorskega naslova, če imenuje Lutra) končal, je zelo jasno označena. Na visokem griču, južno od Lichten- felsa, majhnega mesta, par milj južno od Griburga, se dviga velika katedrala z dvema stolpoma, zgrajena z rmenega kamna ter začrnela od dežja in snega stoletij, vseh stoletij izza časa, ko je Kristof Ko- lumb odkril Ameriko in se par za nameček, vidna na mnoge milje v katerikoli smeri. To je katedrala Štirinajstih svetnikov, slavno svetiš- če za vse romarje iz katoliške Nemčije.

V pričetku steze, ki vodi na grič, stoji velik križ z napisom: Postoj, postoj. Za trenutek postoj. Ogled si moj krvavi pot. Izmolim en Očenaš ter hodi nato svojo srečno pot. Amen.

Dneve in dneve nas bo od sedaj naprej vodila pot po cestah, kjer so križi, znamenja bolj obilna ob cesti kot pa so kamni, ki značijo vsakih tisoč metrov. Tridesetletna vojna, kritičnem in radikalna mi- sel niso mogle omajati vere, katere se je oklepala Bavarska izza pri- četka Svetega rimskega cesarstva nemškega naroda. Pozneje bomo tudi izvedeli, — kar moremo tukaj omeniti le mimogrede — da je skupnost vere igrala veliko vlogo pri ohranjenju narodne zavesti in pri preprečenju razkola med različnimi razredi naroda, kot ga je opazi- ti v protestantski Nemčiji.

V sebi katedrala čepi gostilna. Tam točijo bavarsko pivo, tako kot je obstajalo pred vojno, po 80 fenikov pol litra. Bavarci nočejo ničesar vedeti o severnememski decilitrhi. To dobro pivo pa stane tu-

kaj še enkrat banj kot pa v severni Nemčiji. Z nahrbtnikom obloženi potnik, ki je došel ves znojen do go- tilne, ne more drugega kot ve- seliti se, da tukajšnji narod še ni prišel do prepričanja, da je nemo- ralno in nekrščansko piti dobro pivo. Optimisti ki pravijo, da bo leta 1950 ves svet suh, bodo morali najbrž dodati še par stoletij, predno se jim bodo želje v resnici izpolnile.

Sestal sem se z nekim turistom v Lichtenfelsu ter ga vprašal za svet glede poti. Priporočil mi je Staffeldstein kot postajo za prenoče- vanje ter mi skrbno pokazal pot na zemljevidu katerega je imel. — V gostilni pri katedrali sem vprašal za nadaljne informacije glede po- ti. Nekdo mi je priporočil bližnjico.

— Ne morete zgrešiti poti, — mi je rekel.

Dva preveč optimistična človeka sta se sestala ob tej priliki. Jaz bi moral vedeti iz prejšnjih izkušenj, da se človek lahko izgubi na kegljišču, a so ljudje, ki se nikdar ničesar ne nauče. Vsled tega sem zaupno šel naprej. Senec so postajale daljše, a nikjer nobenega ka- žipota. Bila je tema, ko sem zagledal spodaj v dolini vas. Izmučen sem splezal navzdol ter nagovoril prvega človeka, ki sem ga srečal.

— Ali je to Staffeldstein?

— Ne, — je rekel, — Staffeldstein je dve uri hoda od tu. To je Uetzing.

Slični položaj v Ameriki bi bil zelo neprijeten. Človek, ki je na poti v kraj z 2000 prebivalci ter zaide v vas s tristo prebivalci, bo naj- brž s težavo dobil jed in prenočišče. V Nemčiji pa ni nobene, še tako majhne vasi, v kateri bi ne bilo gostilne z dobro jedjo in pijačo ter čistih postelj. Če pravimo — čiste postelje — so s tem dobre lastnosti teh postelj izčrpane, vsaj za velikega človeka. Težko je človeku raz- zumeti, zakaj niso vsi Nemci zverženi in grbasti, če je enkrat spal v taki postelji kot so v teh malih gostilnah po celi Nemčiji.

Te postelje so tako kratke, da se mora človek zviti kot jež, če ni posebnih majhne postav ali pa izpostaviti svoje noge nočnemu hladu in prehladu. In to strašne plemice (tuhne)! Po letih vaje se človek morda navadi spati pod to goro gospega perja, a spati pod tako tuhno v vroči poletni noči, to zmore le v Nemčiji rojen Nемеc.

Za večerjo sem dobil velik kro- čnik žvrkljanih jaje, nadaljni kro- čnik kmečkih klobas, kruha, krom- pirja ter pol litra piva, — vse sku- paj za dvajset centov. — Naj bo va- ša večerja blagoslovljena, — so rekli kmetje v sobi. Po večerji sem stavil svoje neizogibna vpra- šanja:

— Ali je dosti socialistov tu- kaj?

— Sploh nobenega, — je rekel nekdo ter odločno dostavil: — Tukaj smo sami Nemci.

Pogovor je nato seveda prišel na politiko.

— Mi moramo dobiti nazaj mo- narhijo ter jo bomo tudi dobili, — je rekel isti mož, ki je bil oč- vidno prvi v vasi. Nato pa je do- stavil frazo, katere sem nepresto- no čul od pričetka svojega poto- vanja:

— Tako ne more iti stvar na- prej.

Staffeldstein, prva postaja na 12 milj dolgem potovanju, katere sem prišel naslednjega dne, ima le 2000 prebivalcev, a je bilo me- sto izza leta 1300 naprej. Le 80 protestantov je v mestu in le ne- kako 70 socialistov različnih barv. Ostali pripadajo centrumu ali ka- toliški stranki. Nekaj majhnih mož- ček v hotelu je izustil prve proti- monarhistične besede, katere sem čul. Rekel je: — Mi nečemo več kraljev in kaiserjev.

Neki mlad vsenčičnik v neki lekarni, katerega sem vprašal, ka- ko mislijo ljudje v mestu in oko- lici v političnem oziru, mi je od- govoril:

— Oni se ne brigajo niti malo za politiko. Oni ne vedo ničesar o politiki. Jaz dvomim, da je v ce- lem mestu 50 oseb, ki čitajo liste razen lokalnega lista, ki prinaša le osebne stvari iz mesta in oko- lice.

V Braunsdorf na Turinškem sem vprašal nekega znanca glede števila krav v dotični okolici in koliko časa bo treba, da bo štev- lo krav doseglo ono pred vojno.

— Sedaj je tukaj več krav ka- kor jih je bilo pred vojno, — je odgovoril.

Ker mu nisam hotel verjeti, je prišel naštevati število krav, ki so last tega ali onega in prišel je do zaključka, da je v dotični oko- lici v resnici več krav kot jih je bilo pred vojno. Tudi v Uetzingu sem debatiral s kmeti glede tega vprašanja ter izvedel, da je več goveje živine, da pa so vse boljše vrste plemenske živine izginile in da dajejo sedaj krave manj mle- ka kot so ga dajale prej.

Neki armer v Staffeldsteinu pa je bil mnenja, da staro število ni še popolnoma doseženo, da pa bo v teku enega leta. Kuga na park- ljih in na goben je pobrala cele črede goveje živine na Bavarskem in celo sedaj še ni ta kuga popol- noma iztrebljena. Isto sem izve- del tudi v Zapfendorfu, majhnai vasi, par milj od Staffeldsteina.

V Breitenzussbach, precej ob- sežnem mestu severno od Bamber- ga, sem govoril na železniški po- staji z mnogimi kmeti ter z nekim človekom, o katerem domnevam, da je vršil protipostavno trgov- no s poljedelskimi produkti. Vsi so soglašali v tem, da je sedaj več krav kot jih je pa bilo pred vojno. Tam sem našel isti položaj kot pov- sod drugod — namreč v resnici usodepolno pomanjkanje mleka. Celo majhne vasi sredi kmečkih okrajev se pritožujejo,

— Kam pa gre vse mleko? — sem vprašal.

— Prešiči ga dobijo, — se je glasil odgovor.

To pa je bil le en del odgovora. Krave dajejo manj mleka kot so ga dajale pred vojno, ker manj- ka takozvanega Kraftfutter, katerega se je preje inportiralo v velikih množinah, katerega na se- danj ni mogoče kupiti, ker je mar- ka tako malo vredna. Ta krma obstoja iz hlebecev stisnjeneja — bombažnega semena.

Nadaljni vzrok je ta, da kmet- je sami zauživajo več mleka in su- rovega masla kot so ga pred voj- no. Resnica je, da se vrši velika nepostavna trgovina z mlekar- skimi proizvodi. Kdor ima denar, dobi lahko dovolj mleka in suro- vega masla, a drugi ne.

Socialisti in meščanski liberal- ci so strogo napadli vlado, ker ni hotela plačati prevoznih stroškov za številne ameriške plemenske krave, katere se j e importiralo v Nemčijo, a njeno stališče je bilo pametno. Če bi se denar, izdan v ta namen, porabilo za nakup do- bre krme, bi bil dobiček z ozirom na mleko veliko večji. Prevozni stroški za eno kravo pri zadnji pošiljavi so bili večji kot znač- ena prvovrstne mlečne krave v Nemčiji.

Malokrvnost.

Malokrvnost ali bledičnost je pogostokrat prvi začetek težke bolezni. Sama na sebi je ta bole- zen nekaj povsem neopasnega in navadnega: če pa jo zanemarja- mo, ima lahko zelo hude posled- dice.

Mestni otroci so navadno blede polti; ako jih pošljete na deželo, na kmeto, kjer imajo dovolj čistega zraka, jim milica kmalu zdravo pordeče. So pa tudi taki ljudje, ki so bledi, dasi imajo dovolj krvi in so zdravi.

Malokrvni je oni človek, ki mu ni bleda samo koža, nego tudi: zobno meso in ošesna mrenica; poleg tega mu je koža uvela in su- ha. Toda ne samo suh, tudi debel človek je lahko malokrvn. Malo- krvne ljudi hitro in zelo utruja vsak telesni in duševni napor, raz- burja jih vsaka malenkost, po- sto jih boli glava, vrti se jim v glavi ter se celo onesveščajo. Na- vadno imajo tudi slab tek in pre- bavljajo nerodno.

Glavno sredstvo proti malokrv- nosti sta sveži zrak ter dobra, te- čna hrana, — zlasti mleko, močna- te jedi in zelenjava — ter mir.

Posebno se je treba ozirati na malokrvnost pri otrocih. Navadno se pokaže malokrvnost in šibkost otrok v razdraženosti in slabi vo- lji, ki se leti otroka pri vsaki ma- lenkosti. Ako postane tak otrok siten in razposajen, treba staršem posebnega potrpljenja in preni- šljenega ravnanja, da spoznavajo, kako treba prav ravnati z njim. Prevelika strogost na ta mestu, vendar pa tudi popustljivost ne sme segati predaleč. Vsekakor je treba dobro preudariti otrokovo stanje ter ga ne takoj kaznova- ti; saj čestokrat izvira otrokova sitnost in razdraženost iz njegove telesne nemohi in šibkosti. Tako šibko telo tudi nima zadosti du- ševne moči, da bi se prevladalo in prihajalo pogostokrat od tod preti-

Peter Zgaga

Veliko je ljudi na tem svetu, ki ne delajo ničesar drugega kot na- črte, kako bi onali svet.

Pri tem pa sede na klopek, ka- tere so drugi napravili.

"Če vlada narod" je naslov uredniškega članka v nekem new- yorskem listu.

Če vlada narod... Kje in kako dolgo?

Letošnja žetev je bila v Ame- riki izvanredno velika.

Bog ve, če je bilo med miljar- dami zrn tudi zrno resnice, kate- re svet tako strahovito potre- buje?

Kaj je največja sreča?

Največja sreča je, če povozi po- begli kaznjence ponoči, brez sve- tilke, na prepovedani poti v pre- hitri naglici, z ukradenim bicik- lom — policista, pa pri tem sre- no pobegne.

Županstvo je ukazalo, naj se ra- rojstvo hitro zasluznega moža po- stavi tablo s primernim napisom.

Par dni zatem se je zablestela na hiši tabla z besedami: Tukaj je bil rojen leta 1846 Blaž Koejar, — po naročilu županstva.

Poznam žensko, ki ima pet ma- lih otrok, pa je izvanredno pre- vidna. Ko gre opravljati svoje te- žko dnevno delo, pusti otroke doma. Pred odhodom pa vrže v lonec vode vse žveplenke, kar jih je pri hiši.

— Koliko časa ste že v tej go- stilni, natakari?

— Šele tri dni gospod.

— O, oprostite, potem sem pa večerjo pri vašem tovarišu na- ročil.

Današnja ženska moda.

Klobuček po leti je treba imeti in slamo na zimo na glavi nositi. Za večjo skomino po hrbtu je gola, po prsih je prazna, po pasu je razna mogoča navlaka. No, izpod polkraka vsa gola je vsela, možgančki v glavi pa niso kaj zdravi in niso vam vredni pol fajfe tobaka.

Skaza pravi, da sem pobral ne- ki očitek proti njemu iz novome- ške sedanjosti.

Očitek drži pa naj sem ga vzel iz novomeške sedanjosti ali re- vorške preteklosti.

Vera peša, vera peša

je prizniece se vsakdo toži, iz doma v dom pa prošnja kroži: Dajte, dajte, vera peša.

Moli, moli! — je zapoved.

Franciskan, ki v kevdru preša, najde v nebu gluha nšesa, pa če gre vsak dan na spoved.

V šoli se je pojavil čuden pre- blem. Učiteljica je stavila učer- cem nalogo: Koliko pintov se da napolniti iz posode, ki drži štiri tu- pol galone.

Nihče ni mogel naloge razre- šiti in ker se je že ura ponka bli- žala koncu, je rekla učiteljica: Fantje, vzemite nalogo domov iz- mi jutri prinesite svoje odgovore.

Naslednjega jutra je prišel maj- hen deček precej pozno v šolo ter prinesel od matere naslednje pi- saho opravičilo:

Cenjena gospodična: "Prosim, oprostite fanta, ker se je malo za- kasnil. In prosim vas tudi, da ne dajate več otrokom takih nalog. Ker je sam ni mogel razrešiti, je prišel oče na pomoč. Pa tudi za očeta je bila naloga pretežka. Po- klial je svoja dva prijatelja, in reševali so jo do jutranje zore. Če so jo rešili ali ne, ne vem, ker- vsi trije še spijo.

rauna občutljivost nekaterih ljudi. Skrbimo pravčasno, da odgoji- mo zdrave, krepke otroke; le zdravilo telo more kljubovati vsem neugodam in more odgovarjati vsem zahtevam, ki jih stavi dan- danes življenje na človeka.

Iz Slovenije.**Ruska katastrofa.**

Čicerin je obvestil estonsko in litavsko vlado, da je lakota za- vladala tudi v Sibiriji. Dalje pravi Čicerin, da se kolera vedno bolj širi v Ukrajini in v Astrahanu, dočim je v centralni Rusiji mno- go manj slučajev. Zadnje čase je javljenih 300 novih slučajev v Ukrajini in Astrahanu. Fritjof Nansen je pred svojim odhodom v Rigo izjavil, da je naloga po- možnega komiteja silno težka in to vsled pomanjkanja denarja in vsled popolne desorganizacije pro- meta v Rusiji. Rešilna akcija bi se morala čimprej organizirati, dokler še luke niso zamrznjene.

Umrli je

vpokojeni dvorni svetnik Fr. Ks. Trezn, ki je bil v Ljubljani zelo znan in splošno priljubljen. Rajni dvorni svetnik Trezn je bil rojen leta 1851. V sodno službo je stopil leta 1873 in je služil med drugimi kot državni pravdnik v Celju 10 let, dolgo vrsto let je pa služil v Ljubljani kot prvi državni pravdnik. Leta 1911 je bil imenovan za predsednika okrožnega sodišča v Novem mestu in je bil kot tak vpokojen. Po prevratu je zopet vstopil v državno službo kot dr- žavni pravdnik v Ljubljani, ker s svojo pokojnino ni mogel izha- jati. Dasi rojen Nемеc, je bil rajni dvorni svetnik Trezn zelo kon- kiliant, strogo objektiv in se ni niti kot prvi državni pravdnik v Ljubljani in tudi ne kot pred- sednik okrožnega sodišča v No- vem mestu hotel ozirati na navo- dila iz Graden, napertum proti Slovence. Star je bil 70 let.

Umrli so v Ljubljani:

Marko Štrukelj, po celi Ljub- ljani znani postrošek in oče za- sebebnega uradnika Jos. Štruklja. Dominik Korenčan, učencec I. razreda, star 7 let. Umrli je na griži.

Ivana Jare, kočarica, 58 let. Jožef Gumcnjuk, hlapec, 31 let. Lucija Duša, poduradnikova že- na, 70 let.

Fran Mikuš, delavec, 43 let. Viktor Golčnik, sin elektrika, 4 leta.

Fran Žolgar, delavec, 35 let. Marija Štefani, duinarica, 28 let.

Ivan Košak, tapetniški vajence, 14 let. Ivan Marko, delavec, sin, 4 leta.

Jožef Poropat, sin železniškega delavca, 2 meseca.

Fran Virant, sirota, 3 meseca. Neža Savšek, tebačna delavka v poklju, 75 let.

Branko Zore, sin železniškega ključavničarja, 17 mesecev.

Dušan Peterneelj, sprevednikov sin, 17 mesecev.

Boris Pirih, sin varnostnega stražnika, 8 mesecev.

Marija Zbanič, užitarica, hi- ralka, 83 let.

Leopold Kovač, čevljar, 23 let. Boris Franzl, tovarnarjev sin, 1 leto.

Anton Hajdinjak, delavec, sin, 7 let.

Amalija Hedžar, sodnikova hi- ci, 4 let in pol.

Ivanka Delenc, posestnikova hi- ci, 3 meseca.

Pavla Grandovšek, hiš progov- nega mojstra, 8 let.

Fran Škodlar, bivši hlapec, hi- ralec, 69 let.

Marija Bertoneelj, postrožnica, 60 let.

Fran Rems, kočar, 74 let.

Peter Zorman, gostač, 77 let. Gabriela Petrič, posestnikova hi- ci, 8 mesecev.

Aloš Stern, posestnik, 61 let. Alfonz Kolesa, bivši ključavni- čar, 24 let.

Helena Maselj, hiralka, 80 let. Andrej Uršič, dijak, 20 let.

Kaznovano psovance z "windi- scher Hund".

Dne 9. julija zvečer je šel Ivan Marolt s Fužin št. 8 mimo mimo hiše posestnika in gostilničarja Antona Kalniška na Fužinah št. 11. Kar nenkrat je planil nad njega Kalniškov sin Rudolf in ga prišel daviti. Nato je prišel še An- ton Kalnišek, kateri je kričal nad Maroltom: "Windscher Hund! Gigen! Smrkovec, tiho bedit!" Marolt je Kalniška težil. Na okr. sodišču Kalniškova nista tajila. Sednik je obsodil Rudolfa Kalni- ška na 3 dni zapora, oziroma na 500 kron globe, zasmehovalca Slo- vencev Antona Kalniška pa na 1 teden strogega zapora.

Karl v Švici.

Iz Berna poročajo: Namigava- nja čehoslovaških listov, da ob- stoja v zadevi razeesarja Karla tajen dogovor med Španijo in Švico, je po informacijah na me- rodajnih mestih popolnoma izm- šljena. Politični departament bo najbrže prihodnje dni obvestil javnost o stanju vprašanja. Ker pogajanja zaradi preselitve ce- sarja Karla v drugo deželo še ni- so končana, bo treba s tem raču- nati, da bo Svica podaljšala za nekaj časa bivanje cesarja v Švici.

Nagla smrt.

Posestnik Jože Cergo v Drav- ljah št. 24 je našel na svojem po- du mrtvega tovarniškega delavca Alojzija Bezljaja iz Medvod. Poli- cijski zdravnik dr. Lesjak je ugo- tovil, da je umrl na jetiki.

Priseljevanje

Vsak rojak se z žalostjo in jezo spominja dni, katere je pri svojem prihodu v Ameri- ko moral preživeti na Ellis Island, kjer se dan za dnem sliši jokanje žen in otrok ter kletev mož. Koliko je tam trpljenja! In vsakdo se za- čuden vpraša: Ali je to v Ameriki mogoče? Žalibog, da ni samo mogoče, temveč gola resnica!

In mesto, da bi se olajšalo to gorje, postaja z vsakim dnem večje in vedno se stavijo novim naseljenecem nasproti večje za- preke.

Po novi naselniški postavi mo- re priti v Ameriko v enem letu samo ena tretina onega števila, kolikor je bilo kakega naroda v Ameriki leta 1910. Vsak mesec pa pride od vsakega naroda več naseljenec, kot pa je po novi postavi dovoljeno. Tudi Jugoslo- vanov prihaja vedno preveč. Vstop se dovoli samo gotovemu številu potnikov; kar pa jih je preveč, jih naselniška oblast pošlje nazaj. Navadno pride Jugoslovanov do sredi vsakega meseca dovolj, osta- li pa, kot rečeno, morajo potova- ti zopet nazaj. Iz tega je raz- vidno, da je najboljšo, ako kdo pride začetkom meseca v Ameri- ko.

Pretekli teden se je moralo vr- niti nad 200 Jugoslovanov, ki so prišli z različnimi parniki koncem julija. Kadar je število polno, po- tem ne pomaga nobena prošnja in nobena pritožba; pomagati ne mo- re niti agent, niti kdo drugi; kdor je odveč, mora nazaj!

Pa tudi jugoslovanska vlada poskuša svojim podanikom pre- prečiti izseljevanje. Tako je pred kratkim stopila v veljavo postava, ki ne dovoljuje potnikom tret- jega razreda odpeljati se iz pri- stanišča kake tuje države. S par- nikom se smejo odpeljati samo iz domačega pristanišča. In Ju- goslavija nima svojih parnikov, parobrodne družbe iz drugih dr- žav pa ne dobe dovoljenja voziti Jugoslovane iz jugoslovanskih pri- stanišč. Pri tej postavi je samo to še dobro, da velja samo za po- tnike tretjega razreda, tako da se lahko Jugoslovani, ki potuje v drugem razredu, odpelje iz vsake- ga pristanišča kot je bilo tudi prej splošno dovoljeno.

Ker parobrodna družba ne po- vrne denarja za vozni list, ako je bil kedo poslan nazaj in ker mi pod nobenim pogojem ne moremo prevzeti odgovornosti in da se iz- ogn

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

VSTANOVLJENA LETA 1898.

GLAVNI URAD ELY MINN.

INKORPORIRANA LETA 1900.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplaćanih smrtnih: JOHN MOVERN, 524 E. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N.S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

MAX KERŽIŠNIK, Box 872, Rock Springs, Wyo.
MOHOR MLADIĆ, 2903 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.
FAANK SKRABEC, 4522 Washington St., Denver, Colo.

Porotni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 170, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:

VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari, tiskajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljke naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniške sprovede naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika. Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tečajku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 članov ali članicam.

Iz urada glavnega tajnika J. S. K. J.

AGITIRANJE ZA J. S. K. J.

Trajen obstoj vsake organizacije je odvisen od njenega napredovanja, tako je tudi za našo organizacijo. Zato apeliramo na članstvo, da se poslužuje agitacije kjerkoli je to mogoče. Ker so slabi časi, je tem težje pridobivati nove člane, vendar pa še marsikateri toliko prihrani da bi lahko vzdrževal vsaj eno društvo, oziroma da bi bil član enega društva. V normalnih časih je povprečni delavec nekje prihranil, kar mu je prav prišlo v slučaju nesreče ali bolezni. Sedaj pa, ko je težko kaj prihraniti, je delavec ki je brez društva takoj v pomanjkanju, ako zbolí ali se ponesreči. Delavci v tej težji mora sam skrbeti, da je zavarovan. Imamo namreč skoro po vseh državah, razne odškodninske postavke, katere pokrivajo le nekatere slučaje, a ne dajo se niti od daleč primerjati z našimi podpornimi organizacijami. One odškodninske postavke ščitijo le bolj industrijske mogote, ne pa delavce. Včasih je zamogel delavec potem sodeči doseči nekaj svojih pravic, češar sedaj ne more. Kar postava določa to dobiš, toda to je malenkost. Odškodninske postavke ne določajo ničesar za naravne bolezni in za poškodbe izven redne okupacije. Kdor premišlja te stvari in da je brez podpornega društva, ne more z mirno vestjo hoditi na delo v rove ali tovarne. Kdor pa ne premišlja svojega položaja, je brezbrizhen in takega je potrebno privesti na pravo pot, predno ga zadene bolezen ali nesreča.

Skoro ga ni bolj koristnega in humanitarnega dela, kakor če agitiramo za bratsko podporno organizacijo. Tukaj se ne gre za dobiček posameznikov, ampak za splošno medsebojno bratsko pomoč. J. S. K. J. vestno spojuje svoje plemenite naloge med svojim članstvom. Vsak član, ki spojuje pravila, zamore v lahkoto in mirni, potem doseči svoje pravice, kar je med tujerodnimi dostikrat nemogoče. V splošnem je naš članstvo povoljno razpoloženo. Tako lepa disciplina, kakor je naš pri J. S. K. J., se malo kje najde. O tem se je že lahko marsikateri prepričal, ako čita razna glasila. To disciplino se mora skrbno ohraniti s tem, da se strogo držimo predpisov pravil. Ne glede na prepričanje in na stan, smo v organizaciji složni bratje in sestre. Prostor v našem glasilu ni na razpolago tistim, ki bi radi žalili čut svojega bližnjega. Glasilo imamo za agitatorijske svrhe, je tudi nekako zrcalo organizacije, iz katerega vsak posamezni član lahko dobi vpogled v isto. Tudi poštna kritika je dobrodošla. Kadar se vidi kaj napačnega in nepravilnega, je dolžnost vsakega zantevati pravilnost.

Dolžnost posameznih članov je, da tudi pomagamo našim organizatorjem in organizatoricam pri njihovem delu. Imamo nekaj jako vnetih delavcev za koristi naše Jednote, od katerih smo dosegli v letošnjem letu že lepe uspehe. Ti uspehi bodo še večji, ako bomo sli našim organizatorjem nekoliko bolj na roko. Pri J. S. K. J. je prostora še za tisoče novih članov in članic. Pomnite tudi to, ako napredujemo, je to v korist celokupnemu članstvu. Naše stremiljenje je, izboljševati in spolnjevanje organizacije; da bo zmogla deliti še večje podpore in tako bolj koristiti narodu. Evolucija ne doseže nikdar svojega viška, čim bolj napredujemo, tembolj hrepenimo še po večjem napredku, ker drugače bi preveč zastajali.

Kljub temu ko vladajo splošno slabe gospodarske razmere po vsej deželi, smo dosedaj še vedno lepo napredovali. To znači, da je naš narod zadovoljen s to organizacijo, da odobrava njena nepristranska načela in da se visoko ceni podpore, katere deli ta organizacija. Zadnja konvencija je postavila Jednoto na trdno in zdravo podlago, na katerej se bo zamogla še v bodoče krasno razvijati. Delegacija se je resno bavila z vprašanjem solventnosti in ga povolično rešila. Zato lahko danes ponosno zremo v zgodovino in bodočnost Jednote. Če bi pa Jednoto samo slavili in nič storili za njen predelek in obstoj, se bi to prazno slavlje izgubljalo visoko v zraku, kakor se izgublja mogočni dim, ki se razprši po zraku.

Joseph Pishler, gl. tajnik.

Inicijativni predlog društva Sv. Alojzija, št. 36, JSKJ, je bil nana razpravi 60 dni po priobčitvi. Ker ni med tem časom zadostno podpiran, ne pride na splošno glasovanje. Naslednja društva so predlog podpirala:

Društvo Sv. Alojzija, št. 13, Baggaley, Pa.
Društvo Sv. Jožefa, št. 21, Denver, Colo.
Društvo Sv. Alojzija, št. 31, Braddock, Pa.
Društvo Marija Pomagaj, št. 42, Pueblo, Colo.
Društvo Sv. Jožefa, št. 53, Little Falls, N. Y.
Društvo Sv. Jurija, št. 61, Reading, Pa.
Društvo Sv. Petra in Pavla, št. 66, Joliet, Ill.
Društvo "Zvon", št. 70, Chicago, Ill.
Društvo Sv. Jožefa, št. 86, Midvale, Utah.

Društvo Sv. Jurija, št. 111, Leadville, Colo.

Društvo Sv. Pavla, št. 116, Delmont, Pa.

Društvo "Slovenski bratje", št. 130, De Pue, Ill.

Predlog bi v smislu pravil moral biti podpran od ene četrtine društev, da bi prišel na splošno glasovanje. Kakor razvidno, je predlog podpiralo samo 12 društev. Društvo št. 86 je podpiralo predlog samo v kolikor se tiče dnevnice glavnih odbornikov in delegatov. Društvi št. 13 in 31 sta podpirala predlog v celoti izvemšji da ostane plača gl. tajnika nespremenjena.

Z bratskimi pozdravi

Joseph Pishler, gl. tajnik.

Iz urada glavnega p redsednika J. S. K. J.

Cleveland, O. 8. sept.

Na seji glavnega odbora meseca januarja t. l. sem bil izvoljen za delegata za konvencijo "National Fraternal Congress of America", katere se je vršila v dnevi 29. 30. in 31. avgusta in 1. septembra v Chicagu, Ill. Ko bi hotel pisati vse, kar se je govorilo in ukrepalo na tej konvenciji, bi napolnil Glasilo za kake tri ali štiri izdaje, ker pa ni ravno potreba, da bi vse podrobnosti opisoval, hočem popisati našemu članstvu le glavne točke, katere so se priporočale, bile odobrene ter so zelo koristne za našo organizacijo.

Konvencija N. F. C. of America se vrši vsako leto in je nekaj zelo pomenljivega in koristnega za našo organizacijo. Žalostno je le bilo, da nisem videl nobenega drugega Slovence zastopanega na tej konvenciji. Izvemšji gosp. glavnega predsednika Narodne Hrvatske Zajednice Na tej konvenciji se naučimo marsikaj lepega za naše podpore. Jednote in Zveze. Priporočale se marsikaj jih in koristnih novih idej in to vse za izboljšanje naših podpornih organizacij.

Da Jednote in Zveze lepo napredujejo v solventnem stanju, odkar so postale članice N. F. C. lestvice, je popolnoma vidno. Marsikateri teh Jednot in Zvez bi se moglo morala prenehati s poslovanjem ali pa prodati se kakor drugi močnejši podporni organizaciji.

Vsled tega, ker večina organizacij lepo in dobro napreduje, se je ukrepalo, tako bi se izboljšalo lestvico, po kateri sedaj plačujemo svoje assement.

V svrhu tega se je izvolil na konvenciji poseben odbor, ki bo skušal, ako bo mogoče, nekoliko izboljšati lestvico, kar bo v veliko korist vsem članom in članicam.

Ukrepalo se je tudi glede organizatorjev, če je postavno in koristno za podpore jednote in zveze ali ne. Delegacije smo prišli do prepričanja, da je imeti organizatorje v Jednoti postavno in zelo koristno za vsako jednoto. (To lahko pove tudi glavni odbor K. S. K. J.)

Ukrepalo se je tudi, kako bi se pomagalo onim članom in članicam, ki dolgo časa bolehalo na svoji bolezni in jim poidejo vse denarna sredstva ter imajo veliko družino in so brez pomoči. Sklenilo se je, da priporočamo vsak svojemu društvu, da ustanovijo nekakšen "fond" kakor naprimer izredni sklad za bolniško stregeno (Nurse). Kot predsednik K. S. K. J., si štejem v dolžnost, da priporočam vsem društvu, spadijočim k JSKJ, da takoj pričnejo razpravljati za ustanovitev tega prekoristnega sklada in vsako dru

štvo naj po svoji možnosti začne plačevati najsi 1, 5, ali 10 centov na vsakega člana ali članico na mesec in določi naj se gotovo vsoto. Kakorhitro imate toliko vsoto v blagajni, kakor ste jo določili, naj se šele začne rabiti omenjeni sklad. Torej bratje in sestre, pomislite, kakšnega pomena je ta ideja in delujte vsi na to, da se pri vseh društvih jednote ustanovi omenjeni sklad bolniške stegne. Pomagalo se bo v prvi vrsti bolniku samemu (to je meni ali tebi), potem društvu, navsezadnje pa celi jednoti pri skladu bolniške podpore, ker vsak bolnik bo imel točno in čisto postrežbo.

Ker pomeni najvažnejše pri bolniku. Ukrepalo se je tudi in sklenilo, da bo tajnik N. F. C. of America priobčeval v raznih časopisih razne koristne članke, da se bo na ta način še bolj pončilo vse narode, kako velikega pomena so podpore organizacije. Apeliralo se bo tudi na vse tovarne in delodajalce, da bodo sprejemali na delo v prvi vrsti le one, ki se bodo mogli izkazati, da so že pri kakih podpornih organizacijah zavarovani. Apeliralo se bo tudi na šolske oblasti (Board of Education), da bodo učitelji in učiteljice po vseh šolah priporočali, da se mora vsak zavarovati v enem ali drugem podpornem društvu.

Bratje in sestre JSKJ, priporočajte svojim prijateljem, kateri še niso zavarovani zadostno ali pa še prav nič, da to takoj storijo, ter naj varni takoj plačajo vsotino, kajti kadar bodo zboleli, bo že prepogosto. Kdor se zavaruje za bolniško podporo in za smrtnino, koristi le sam sebi in svoji družini. J. S. K. Jednota napreduje in dokaz je to, ker sem že od 1. januarja pa do danes podpisal približno 900 certifikatov starostnega oddelka in pa približno 3000 Mladinskega oddelka. To so številke, ki dokazujejo, da je JSKJ na dobrem stališču. Če bi bili časi kakor so bili pred štirinajsti leti, bi Jugoslovanska Jednota prekosila z novimi člani vse druge podpore jednote in zveze. Torej bratje in sestre JSKJ in vsi oni, kateri se moreže nimate otrok zavarovanih, vpišite jih takoj k najbližjemu društvu, spadajočemu k JSKJ. Storitite to takoj in ne odlašajte na jutri, da ne bo prepozno, kajti assement je tak majhen, da bo lahko vsak pogrešil onih 15 centov na mesec, otroka bo pa imel le zavarovanega. Vpoštevajte ta nasvet in se obrnite za pojasnila na naše organizatorje.

Vas pozdravljam,
Rudolf Perdan,
glavni predsednik JSKJ.

Pittsburgh, Pa.
V zadnji izdaji Glasila JSKJ, je bil objavljen protest društva sv. Štefana št. 26 radi kršenja društvenih pravil od strani glavnega blagajnika v pogledu bančnih vlog. Društvo sv. Štefana št. 26 dolži, da je imel glavni blagajnik ob zaključku toletnega polletnega poslovanja J. S. K. J. približno 50 tisoč dolarjev jednotnega denarja na First State Bank v Ely, dočim, glasom pravil, ne bi smel ob nijednem času imeti več kot 20 tisoč dolarjev ne eni in isti banki. V isti izdaji Glasila je bilo priobčeno tudi pojasnilo glavnega tajnika.

Ne vem v katere buke je glavni tajnik pogledal, ko je v svojem pojasnilu šel omenit, da je bilo ob zaključku šestmesečnega računa v First State Bank of Ely samo nekaj nad 33 tisoč dolarjev jednotnih novcev. Ako je to resnica, potem je bilo zapreženo finančno poročilo J. S. K. J. napačno, kajti iz poročila, ki je bilo objavljeno v društvenem Glasilu dne 11. avgusta t. l., je razvidno, da je bilo na First State Bank of Ely ob zaključku šestmesečnega poslovanja na čerkovnem računu \$28.087.97, hranilna vloga ob istem času je znašala \$13.600.84 in od mladinskega oddelka je bilo naloženih \$5.642.24, torej skupno naloženega denarja J. S. K. J. na omenjeni banki \$47.331.05, ali \$27.331.05 več, kot dovolijo društvena pravila. Ne vem ali smatra glavni tajnik nas kratkovidnim ali je sam postal kratkoviden. Na njegovo pojasnilo sem smatral potrebnim odgovoriti, da ne bi ostalo članstvo mislilo, da ne znamo pri našem društvu čitati in seštevati.

Nadalje glavni tajnik pravi, da ni mogoče stvar tako kontrolirati, kot velevalo pravila; da se včasih nabere več denarja na

pogajanje s kompanijami. Sedaj po petih mesecih, so prišli premogarski baroni na svetlo, da je njih namen uničiti premogarsko organizacijo U. M. W., ker so dali v javnost, da ne priznavajo več nobene organizacije premogarjev oz. U. M. W. Delavci pa spozna, da brez organizacije postane še večji suženj kot je sedaj, zato se tukajšnji premogarji vztrajajo in se hočejo boriti do zmage. Da bo zmaga gotova, je pa dolžnost vsakega zavednega delavca, da po svoji moči podpira tukajšnje stankovno premogarje.

Drugi vzrok je pa tudi tukajšnja banka, katere lastnik je pobegnil 10. maja t. l. in seveda odnesel vse vrednostne stvari. Kakor se sedaj sliši, se bo dalo 10 odstotkov. Prizadeti so bili sploh le delavci oziroma člani društva M. Z št. 32 JSKJ.

Pričačujemo, da glavni odbor ukrene kaj za v resnici potrebne člane zgoraj omenjenega društva.

Odbor društva:
Joe Plavec, predsednik.
G. J. Porenta, tajnik.
Joseph Schaller, blagajnik.

Pripomba: Prizadeto je samo naše društvo, ker kompanije v Roslyn, Wash., pripoznajo staro pogodbo.

Ker je v pravilih JSKJ, da se mora vsako društvo najprej obrniti na glavni odbor in priložiti prošnjo, katero želi, da pride v glasilo, sem prejel po bratu Pishlerju prošnjo od društva Marija Zvezda št. 32, Black Diamond, Wash.

Kakor brat glavni tajnik, tako je tudi jaz priporočam, da se v celoti priobči ter obenem apeliramo vse brate in sestre JSKJ, da pomagajo po svoji moči, kolikor je največ mogoče. Naselbina Black Diamond, Wash., mi je znana in v nji se nahaja največ naših rojakov Slovencev. In ker je največ tudi naših članov, ne bi bilo lepo, da bi jih pustili brez pomoči, posebno, ko nas prosijo za pomoč.

Torej, bratje in sestre, sezimo z usmiljenim srcem po svoji moči v žepu in pomagajmo jim do zmage.

Rudolf Perdan,
glavni predsednik JSKJ.

Pittsburgh, Pa.

V zadnji izdaji Glasila JSKJ, je bil objavljen protest društva sv. Štefana št. 26 radi kršenja društvenih pravil od strani glavnega blagajnika v pogledu bančnih vlog. Društvo sv. Štefana št. 26 dolži, da je imel glavni blagajnik ob zaključku toletnega polletnega poslovanja J. S. K. J. približno 50 tisoč dolarjev jednotnega denarja na First State Bank v Ely, dočim, glasom pravil, ne bi smel ob nijednem času imeti več kot 20 tisoč dolarjev ne eni in isti banki. V isti izdaji Glasila je bilo priobčeno tudi pojasnilo glavnega tajnika.

Ne vem v katere buke je glavni tajnik pogledal, ko je v svojem pojasnilu šel omenit, da je bilo ob zaključku šestmesečnega računa v First State Bank of Ely samo nekaj nad 33 tisoč dolarjev jednotnih novcev. Ako je to resnica, potem je bilo zapreženo finančno poročilo J. S. K. J. napačno, kajti iz poročila, ki je bilo objavljeno v društvenem Glasilu dne 11. avgusta t. l., je razvidno, da je bilo na First State Bank of Ely ob zaključku šestmesečnega poslovanja na čerkovnem računu \$28.087.97, hranilna vloga ob istem času je znašala \$13.600.84 in od mladinskega oddelka je bilo naloženih \$5.642.24, torej skupno naloženega denarja J. S. K. J. na omenjeni banki \$47.331.05, ali \$27.331.05 več, kot dovolijo društvena pravila. Ne vem ali smatra glavni tajnik nas kratkovidnim ali je sam postal kratkoviden. Na njegovo pojasnilo sem smatral potrebnim odgovoriti, da ne bi ostalo članstvo mislilo, da ne znamo pri našem društvu čitati in seštevati.

Nadalje glavni tajnik pravi, da ni mogoče stvar tako kontrolirati, kot velevalo pravila; da se včasih nabere več denarja na

čekovnem računu, kakor bi ga tirati ter se bolj redno vdeleževati mesečnih sej. Naše društvo je še mlado, vendar že šteje 44 članice, od tega števila jih pride navadno na sejo od 8 do 12. Ker je navadno majhna vdeležba na sejah, potem se one, ki se vdeležijo, nimajo prave korajže, da bi kaj koristnega sklenile za društvo.

Susstare, opozarjam vas, da se bolj polnoštevilno vdeležujete rednih mesečnih sej in da vsaka tudi assement pravočasno plača. Ne pozabite tudi nekoliko agitirati za nove članice. Skoro sleherni članica ima kako prijateljico, kateri se ni nase članica, tako osebo skusajte nagovoriti za pristop v naše društvo. Odkar je ustanovljeno naše društvo, vedno posluje složno in zato tudi napredujemo. Ker so časi bolj slabi, moramo se toliko bolj truditi, da bo šlo naprej, mesto da bi nazadovale. Če katere članice ve za kako osebo, ki se ni pri nobenem društvu, naj to sporoči naši organizatorici, da jo obišče.

Dandanes, ko imamo toliko društev in ko so društva za vsakega prepotrebnega reči, je pač žalostno, ko se še dobijo osebe, ki so brez društva. Dokler je človek zdrav, je vse dobro, ko pa pride bolezen, je prepogosto misliti na pristop. Zato pristopajte, rojaki in rojakinje, pod okrilje JSKJ, dokler ste zdravi. V slučaju, da vas zadene nesreča, boste znali ceniti društvo in Jednoto. Ako boste pa zdravi, boste vseeno zadovoljni. Človek mora biti preskrbljen za "deževne dneve". Podpore, katere plačuje naša Jednota, prekašajo marsikatero drugo organizacijo, poleg tega pa Jednota plačuje operacijske podpore za različne operacije. Velika posebnost je tudi sklad za onemogle. Ta sklad nudi članstvu pomoč še potem, ko po pravilih poteče redna podpora.

Pričakujem obilne vdeležbe za prihodnjo sejo. Pripeljte s seboj tudi kaj kandidatini za pristop! Tajnika.

Glavni tajnik v svojem pojasnilu nekako štiti ostale prizadete gl. odbornike in skuša upravičiti čin gl. blagajnika, toda nikjer ni mogel navesti zadostnega vzroka, ki bi upravičil gl. blagajnika kršiti društvena pravila. Kakor sem že zgoraj omenil se da potežkoči, kakor glavni tajnik navaja v svojem pojasnilu, čisto lahko odpmoči, in sicer s tem, da se še na kakih drugi banki odpre čerkovni račun. Vsaj nima samo First State Bank of Ely čerkovnega oddelka, imajo ga tudi druge banke. Tudi druge jednote in večja industrijska podjetja imajo na več bankah svoje čerkovne vloge.

Konvencija, kot zakonodajni del uprave J. S. K. J., je obenem vrhovna oblast pri Jednoti. Sklep konvencije, ako soglašajo postavam Unije in raznih držav v Uniji, se morajo tudi glavni uradniki pokoriti, ne samo navadno članstvo. Ako je slučajno en član glavni odbornik pri Jednoti še ni rečeno, da je deležen kakih posebnih privilegijev in da njemu ni potreba vpoštevati društvenih pravil. Pravzaprav bi morali glavni odborniki še bolj vpoštevati pravila nega članstvo, ker bi s tem dali lep vzgled članstvu. Glavni odborniki so služabniki članstva J. S. K. J. in morajo delati tako, kot jim članstvo potom svojih konvencij narekuje. Članstvo J. S. K. J. pa zna tudi ceniti dobro delo svojih služabnikov, o tem nam priga prošlost. Naj torej gl. odborniki izpolnjuje svoje dolžnosti kot jim velevaljo pravila, da ne bo članstvo imelo povoda pritoževati se čez tega ali onega uradnika. To velja posebno gl. blagajniku.

Toliko sem hotel omeniti, da si ne bi kdo mogoče mislil, da v Pennsylvaniji ne zasledujemo poslovanja glavnih odbornikov J. S. K. J. Pa brez zamere.

Bratski pozdrav vsem članom in članicam J. S. K. J.

Anton Zbanišnik
član društva sv. Štefana št. 26.

Ely, Minn.

Letos se menda ni bilo dopisa v glasilo od kake uradnice ali članice našega ženskega društva Sverna Zvezda št. 129 JSKJ. Vzrok temu je, ko se ženske premalo zanimajo za organizacijo; večina jih je mnenja, samo da plačamo, pa je vse dobro. To je že res do gotove meje, nikakor pa tako zanimanje ni zadostno. Morale bi se včasih nabere več denarja na

so sprejeli nastopne poglobitne zahteve: 30 urno delo na teden, to se pravi: 5 delavnikov na teden po šest ur; letno počitniško dobo 15 dni; obligatorno ustanovitev kopalnice po rudnikih; penzijo po eno livo na teden za rudarje, ki imajo nad šestdeset let; nacionalizacijo. Poročilo izvrševalnega odbora je bilo sprejeto brez diskusije.

Z bratskim pozdravom
William B. Laurich, tajnik.

Na kongresu angleš. rudarjev v Londonu

so sprejeli nastopne poglobitne zahteve: 30 urno delo na teden, to se pravi: 5 delavnikov na teden po šest ur; letno počitniško dobo 15 dni; obligatorno ustanovitev kopalnice po rudnikih; penzijo po eno livo na teden za rudarje, ki imajo nad šestdeset let; nacionalizacijo. Poročilo izvrševalnega odbora je bilo sprejeto brez diskusije.

so sprejeli nastopne poglobitne zahteve: 30 urno delo na teden, to se pravi: 5 delavnikov na teden po šest ur; letno počitniško dobo 15 dni; obligatorno ustanovitev kopalnice po rudnikih; penzijo po eno livo na teden za rudarje, ki imajo nad šestdeset let; nacionalizacijo. Poročilo izvrševalnega odbora je bilo sprejeto brez diskusije.

Susstare, opozarjam vas, da se bolj polnoštevilno vdeležujete rednih mesečnih sej in da vsaka tudi assement pravočasno plača. Ne pozabite tudi nekoliko agitirati za nove članice. Skoro sleherni članica ima kako prijateljico, kateri se ni nase članica, tako osebo skusajte nagovoriti za pristop v naše društvo. Odkar je ustanovljeno naše društvo, vedno posluje složno in zato tudi napredujemo. Ker so časi bolj slabi, moramo se toliko bolj truditi, da bo šlo naprej, mesto da bi nazadovale. Če katere članice ve za kako osebo, ki se ni pri nobenem društvu, naj to sporoči naši organizatorici, da jo obišče.

Dandanes, ko imamo toliko društev in ko so društva za vsakega prepotrebnega reči, je pač žalostno, ko se še dobijo osebe, ki so brez društva. Dokler je človek zdrav, je vse dobro, ko pa pride bolezen, je prepogosto misliti na pristop. Zato pristopajte, rojaki in rojakinje, pod okrilje JSKJ, dokler ste zdravi. V slučaju, da vas zadene nesreča, boste znali ceniti društvo in Jednoto. Ako boste pa zdravi, boste vseeno zadovoljni. Človek mora biti preskrbljen za "deževne dneve". Podpore, katere plačuje naša Jednota, prekašajo marsikatero drugo organizacijo, poleg tega pa Jednota plačuje operacijske podpore za različne operacije. Velika posebnost je tudi sklad za onemogle. Ta sklad nudi članstvu pomoč še potem, ko po pravilih poteče redna podpora.

Pričakujem obilne vdeležbe za prihodnjo sejo. Pripeljte s seboj tudi kaj kandidatini za pristop! Tajnika.

Glavni tajnik v svojem pojasnilu nekako štiti ostale prizadete gl. odbornike in skuša upravičiti čin gl. blagajnika, toda nikjer ni mogel navesti zadostnega vzroka, ki bi upravičil gl. blagajnika kršiti društvena pravila. Kakor sem že zgoraj omenil se da potežkoči, kakor glavni tajnik navaja v svojem pojasnilu, čisto lahko odpmoči, in sicer s tem, da se še na kakih drugi banki odpre čerkovni račun. Vsaj nima samo First State Bank of Ely čerkovnega oddelka, imajo ga tudi druge banke. Tudi druge jednote in večja industrijska podjetja imajo na več bankah svoje čerkovne vloge.

Konvencija, kot zakonodajni del uprave J. S. K. J., je obenem vrhovna oblast pri Jednoti. Sklep konvencije, ako soglašajo postavam Unije in raznih držav v Uniji, se morajo tudi glavni uradniki pokoriti, ne samo navadno članstvo. Ako je slučajno en član glavni odbornik pri Jednoti še ni rečeno, da je deležen kakih posebnih privilegijev in da njemu ni potreba vpoštevati društvenih pravil. Pravzaprav bi morali glavni odborniki še bolj vpoštevati pravila nega članstvo, ker bi s tem dali lep vzgled članstvu. Glavni odborniki so služabniki članstva J. S. K. J. in morajo delati tako, kot jim članstvo potom svojih konvencij narekuje. Članstvo J. S. K. J. pa zna tudi ceniti dobro delo svojih služabnikov, o tem nam priga prošlost. Naj torej gl. odborniki izpolnjuje svoje dolžnosti kot jim velevaljo pravila, da ne bo članstvo imelo povoda pritoževati se čez tega ali onega uradnika. To velja posebno gl. blagajniku.

Toliko sem hotel omeniti, da si ne bi kdo mogoče mislil, da v Pennsylvaniji ne zasledujemo poslovanja glavnih odbornikov J. S. K. J. Pa brez zamere.

Bratski pozdrav vsem članom in članicam J. S. K. J.

Anton Zbanišnik
član društva sv. Štefana št. 26.

Ely, Minn.

Letos se menda ni bilo dopisa v glasilo od kake uradnice ali članice našega ženskega društva Sverna Zvezda št. 129 JSKJ. Vzrok temu je, ko se ženske premalo zanimajo za organizacijo; večina jih je mnenja, samo da plačamo, pa je vse dobro. To je že res do gotove meje, nikakor pa tako zanimanje ni zadostno. Morale bi se včasih nabere več denarja na

so sprejeli nastopne poglobitne zahteve: 30 urno delo na teden, to se pravi: 5 delavnikov na teden po šest ur; letno počitniško dobo 15 dni; obligatorno ustanovitev kopalnice po rudnikih; penzijo po eno livo na teden za rudarje, ki imajo nad šestdeset let; nacionalizacijo. Poročilo izvrševalnega odbora je bilo sprejeto brez diskusije.

Z bratskim pozdravom
William B. Laurich, tajnik.

Na kongresu angleš. rudarjev v Londonu

so sprejeli nastopne poglobitne zahteve: 30 urno delo na teden, to se pravi: 5 delavnikov na teden po šest ur; letno počitniško dobo 15 dni; obligatorno ustanovitev kopalnice po rudnikih; penzijo po eno livo na teden za rudarje, ki imajo nad šestdeset let; nacionalizacijo. Poročilo izvrševalnega odbora je bilo sprejeto brez diskusije.

Z bratskim pozdravom
William B. Laurich, tajnik.

Na kongresu angleš. rudarjev v Londonu

Premembe med društvi in jednoto za mesec avgust.

Društvo sv. Cirila in Metoda, šte. 1, Ely, Minn.
Pristopili: Math. Straus, 1905; 21441; 1000; 16.
Zopet sprejet: Valentine Jagodice, 1886; 19537; 500; 32.
Umrl: Mike Habbjan, 1854; 162; 1000; 44.

Društvo Srca Jezusa, šte. 2, Ely, Minn.
Pristopili: Fred A. Vider, 1891; 21462; 1000; 30.

Društvo sv. Barbare, št. 3, La Salle, Ill.
Prestopil k dr. sv. Jožefa, št. 76, Oregon City, Ore. — Jos. Bratkovich, 1875; 6192; 1000; 31.

Društvo Sv. Marija Pomagaj, št. 6, Lorain, Ohio.
Pristopili: Joseph Krall, 1894; 21470; 1000; 28. — Josephine Mahnich, 1900; 21469; 1000; 22. — Mary Baraga, 1900; 21491; 1000; 21.
Suspendirani: Ferdinand Strancar, 1894; 20348; 250; 26.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 9, Calumet, Mich.
Umrl: Terezija Mihelich, 1863; 8306; 500; 43.

Društvo sv. Alojzija, šte. 13, Baggaley, Pa.
Pristopili: Mike Jankovitz, 1882; 21468; 1000; 38.
Zopet sprejet: Mike Pavzel, 1880; 18590; 1000; 36.
Suspendirani: Tony Knays, 1891; 13014; 1000; 19. — Martin Kočevar, 1884; 11192; 1000; 25. — Tomaz Rudar, 1880; 17980; 1000; 24. — Frances Rudar, 1896; 17982; 500; 19.

Društvo Sv. Cirila in Metoda, šte. 16, Johnstown, Pa.
Suspendirani: Joseph Druzak, 1881; 18932; 1000; 38. — Veronika Sečan, 1902; 21304; 1000; 19. — Paul Gaspih, 1891; 19957; 1500; 28.

Društvo sv. Alojzija šte. 18, Rock Springs, Wyo.
Suspendirani: Luka Jereb, 1873; 17034; 1000; 40.

Društvo sv. Jožefa, šte. 20, Gilbert, Minn.
Pristopili: Anton Pirsh, 1893; 21464; 250; 28. — August Verbieh, 84; 21463; 500; 37. — Louis Glavach, 86; 21471; 1000; 35. — Lawrence Zavrl, 94; 21495; 500; 27. — Louis Germ, 97; 21496; 1000; 24.
Premenila zavarovalnico iz \$500 na \$1000 — Katarina Zaverl, 1884; 18386; 1000; 37.

Društvo sv. Jožefa, šte. 21, Denver, Colo.
Peter Gabrijan, 1867; 6733; 1000; 40. — John Modic, 88; 1828; 1000; 18.

Društvo sv. Jurija, šte. 22, So. Chicago, Ill.
Pristopili: Joseph Karin, 1900; 21472; 1000; 21.

Društvo sv. Ime Jezus, šte. 25, Eveleth, Minn.
Zopet sprejet: Anton Prelesnik, 1896; 19305; 1000; 21.
Suspendirani: John Kozjak, 1876; 10686; 1000; 32.

Društvo sv. Stefana, šte. 26, Pittsburgh, Pa.
Pristopili: Leopold Kovacich, 1897; 21476; 1000; 24. — Ursula Hodnik, 1905; 21475; 1000; 16. — Wm. J. Antloger, 05; 21473; 1000; 16. — Ludvig Gerlovich, 05; 21474; 500; 16.

Društvo sv. Mihaela, šte. 27, Diamondville, Wyo.
Pristopila: Resie Babiš, 1898; 21498; 1000; 23.

Društvo sv. Jožefa, šte. 29, Imperial, Pa.
Pristopili: Andy Zidar, 1885; 21457; 500; 36.
Suspendirani: Valentine Hodnik, 1893; 14093; 1000; 18. — Alojzija Hodnik, 94; 17852; 500; 20. — Victor Hodnik, 95; 16419; 1000; 18. — John Kauchich, 93; 20914; 250; 28.

Društvo sv. Jožefa, šte. 30, Smishom, Pa.
Prestopil k dr. sv. Jožefa, št. 85, Aurora, Minn. — Frank Champa, 1903; 21203; 1000; 18.

Društvo sv. Alojzija šte. 31, Braddock, Pa.
Zopet sprejet: Alex Hrovat, 1871; 6068; 1000; 35.

Društvo Marija Zvezda, šte. 32, Black Diamond, Wash.
Pristopili: William Schmitt, 1905; 21504; 500; 16.
Umrl: John Sternad, 1861; 2136; 1000; 41.

Društvo sv. Barbare, šte. 33, Treble, Pa.
Pristopila: Rose Kosmach, 1905; 21497; 500; 16.

Društvo sv. Petra in Pavla, šte. 35, Lloydell, Pa.
Umrl: Frank Skarpa, 1870; 7550; 1000; 37.

Društvo sv. Alojzija, šte. 38, Conemaugh, Pa.
Pristopili: John Tominae, 1884; 21492; 1000; 37.

Društvo sv. Janeza Krstnika, šte. 37, Cleveland, Ohio.
Zopet sprejeti: Ignac Bartol, 1875; 17742; 1000; 39. — Jožefa Bartol, 82; 17686; 1000; 32. — Frank Brancelj, 85; 13691; 1000; 25. — Anton Bohte, 84; 18301; 1000; 31. — Amelia Bohte, 87; 18302; 1000; 28. — Joseph Baydek, 1900; 18358; 1000; 16. — Frank Cimperman, 1881; 19006; 1000; 36. — Izidor Jurinae, 90; 20421; 1000; 29. — Agnes Jazbec, 1891; 15743; 1000; 21. — Geo. Keliopija, 90; 19287; 1000; 23. — Karolina Keliopija, 1900; 20259; 1000; 19. — John Legan, 1880; 15169; 1000; 37. — Mary Petek, 92; 16231; 1000; 21. — John Rus, 87; 18236; 1000; 28. — John Trenta, 82; 15818; 1000; 1000; 30. — John Vidmar, 92; 15065; 1000; 20.
Zopet sprejeti: Sophie Vidmar, 1883; 13310; 500; 27. — John Zaitz, 74; 18667; 1000; 42.

Društvo k dr. sv. Mihaela Arh., št. 27, Diamondville, Wyo.
— Anton Koren, 1889; 12431; 1000; 20.
Suspendirani: Geo. Humer, 1882; 17788; 500; 32. — Stanko Hochevar, 79; 18732; 1000; 37. — Mary Perhavee, 83; 9411; 500; 24. — Ignac Petrovič, 68; 6030; 500; 38. — Mary Teodorovich, 89; 20065; 1000; 30.

Društvo "Sokol", šte. 38, Pueblo, Colo.
Odstopila: Rose Radkovich, 1895; 15729; 1000; 17.

Društvo sv. Jožefa, šte. 41, East Palestine, O.
Umrla: Katherine Kaveich, 1876; 14627; 1000; 35.

Društvo sv. Marija Pomagaj, št. 42, Pueblo, Colo.
Umrl: Joseph Glavan, 1903; 20672; 1000; 17.

Društvo sv. Martina, šte. 44, Barberton, Ohio.
Pristopili: Andrew Serjak, 1877; 21459; 1000; 44.

Društvo sv. Jožefa, šte. 45, Indianapolis, Ind.
Pristopili: Frank Zgone, 1889; 21461; 500; 32. — August Zupancich, 1900; 21460; 500; 21.
Premenila zavarovalnico iz \$500 na \$1000 — Jos. Matkovich, 1894; 20316; 1000; 27.

Društvo sv. Barbare šte. 47, Aspen, Colo.
Suspendirani: Anton Tekavc, Jr., 1895; 15190; 1000; 17.

Društvo sv. Jurija Vitezi šte. 49, Kansas City, Kan.
Pristopili: Louis Ritmanich, 1905; 21477; 500; 16. — John Jaklevich, 1884; 21478; 500; 37.

Društvo sv. Petra, šte. 50, Brooklyn, N. Y.
Pristopili: Ignac Zajc, 1892; 21480; 500; 29. — Margaret Pirc, 88; 21479; 500; 23. — Peter Mihelich, 80; 21481; 1000; 41.

Društvo sv. Jožefa, šte. 52, Mineral, Kansas.
Zopet sprejet: John Brant, 1881; 6202; 500; 25.

Društvo sv. Franciška, šte. 54, Hibbing, Minn.
Zopet sprejet: Vinko Marinič, 1879; 14504; 500; 32.

Društvo sv. Roka, šte. 55, Uniontown, Pa.
Pristopili: Stanley Zupan, 1905; 21503; 500; 16.
Prestopil k dr. Bratje v Slogi, šte. 135, Rices Landing, Pa. — John Blazinič, 1876; 12624; 1000; 33.
Prestopila k dr. Bratje v Slogi, Rices Landing, Pa. — Ana Blazinič, 80; 13019; 1000; 29.

Društvo sv. Petra in Pavla šte. 66, Joliet, Ill.
Umrl: Joseph Turk, 1864; 6976; 1000; 43.

Društvo "Zvon", šte. 70, Chicago, Ill.
Suspendirani: Lawrence Merlack, 1888; 20678; 250; 32.
Odstopil: Adolf Baskovec, 1903; 20166; 500; 16.

Prestopil k dr. Jugoslovan, šte. 104, Chicago, Ill. — Anton Krapenc, 1872; 19811; 250; 46.

Društvo sv. Janeza Krstnika, šte. 71, Collinwood, O.
Zopet sprejet: John Tekavc, 1892; 20530; 1000; 29.
Suspendirani: John Knez, 1885; 18795; 1000; 32. — Antonia Knez, 79; 19161; 1000; 37. — Martin Smolec, 84; 20386; 1000; 36. — Frank Struna, 90; 10158; 1000; 18. — Joseph Zalokar, 87; 19484; 1000; 31. — Anton Zorko, 79; 20216; 500; 40. — John Cernko, 83; 15392; 1000; 29.

Društvo sv. Janeza Krstnika šte. 75, Canonsburg, Pa.
Pristopili: Antonie Lasjak, 188; 21488; 500; 33. — Rozalija Salamon, 93; 21489; 500; 28. — Annie Koprivšek, 84; 21490; 500; 37.
Prestopili k dr. Sv. Petra in Pavla, št. 35, Lloydell, Pa. — Anton Kresar, 1869; 6420; 1000; 38.
Prestopil k dr. Sv. Petra in Pavla, št. 35, Lloydell, Pa. — Andrej Kresar, 1902; 20455; 1000; 17.

Društvo sv. Janeza Krstnika, št. 82, Sheboygan, Wis.
Suspendirani: Marko Vrabich, 1888; 11493; 1000; 31.

Društvo sv. Martina, šte. 83, Superior, Wyo.
Črtan: Anton Petrove, 1866; 1389; 500; 36.

Društvo sv. Andreja, šte. 84, Trinidad, Colo.
Suspendirani: Matt Benigar, 1886; 19945; 1500; 33. — Mary Benigar, 94; 19944; 1000; 25. — Luka Saban, 84; 18066; 1000; 31. — Joe Funtek, 72; 20145; 250; 47.

Društvo sv. Jožefa, št. 85, Aurora, Minn.
Zopet sprejeti: John Skul, 1880; 514; 1000; 25. — Karolina Skul, 82; 9068; 500; 24. — John Perushek, 77; 6085; 1000; 29.
Suspendirani: Joseph Zigon, 188; 19061; 1000; 29.

Društvo sv. Roka, št. 94, Waukegan, Ill.
Pristopila: Mary Sajavie, 1889; 21482; 1000; 32.

Društvo sv. Franciška, šte. 99, Moon Run, Pa.
Premenil zavarovalnico iz \$100 na \$1500 — Frank Podmilshek, 1877; 13226; 1500; 36.

Društvo sv. Marije Vnebovzetja, šte. 103, Collinwood, Ohio.
Pristopila: Frances Mesec, 1877; 21493; 1000; 44.
Zopet sprejeta: Frances Odlazek, 1885; 19504; 500; 32.

Društvo "Jugoslovan", šte. 104, Chicago, Ill.
Pristopili: Frank Bedenk, 1879; 21458; 1000; 42.

Društvo sv. Janeza Krst. šte. 106, Davis, W. Va.
Pristopili: John Kosanie, 1887; 21501; 1500; 34.
Suspendirani: Lawrence Siraj, 1882; 19012; 250; 25.

Društvo "Duluti Slovani", šte. 107, Duluth, Minn.
Suspendirani: Božo Samaržija, 1871; 15237; 1000; 41.

Društvo sv. Franciška, šte. 110, McKinley, Minn.
Pristopili: Frank Lenarich, 1903; 21483; 1000; 19.

Društvo Slovenec, šte. 114, Ely, Minn.
Pristopili: Joe Muhvich, 1905; 21494; 1000; 16.
Suspendirani: Anton Anzich, 1889; 18303; 500; 26. — Gabriel Selakovich, 93; 19044; 1000; 24.

Društvo sv. Pavla šte. 116, Delmont, Pa.
Pristopili: Jacob Bele, 1901; 21485; 1000; 20. — Ivanka Glazar, 1899; 21484; 1000; 22.

Društvo sv. Ane šte. 119, Aurora, Ill.
Pristopila: Marie Brtoncelj, 1901; 21442; 1000; 20.

Društvo sv. Treh Kraljev šte. 121, Dodson, Md.
Suspendirani: Ivan Terček, 1882; 17827; 500; 32. — Gasper Perenič, 86; 18376; 500; 30. — Frances Terček, 82; 11769; 500; 27.

Društvo sv. Franciška, šte. 122, Homer City, Pa.
Pristopila: Angela Rink, 1905; 21502; 500; 16.
Zopet sprejet: Frank Omeje, 1889; 20854; 1000; 31.
Suspendirani: Frank Ipave, 1874; 14106; 1000; 37. — Matt Dobrenich, 82; 19893; 1500; 37.

Društvo sv. Alojzija, šte. 123, Ironton, Minn.
Zopet sprejet: Louis Hudolin, 188; 15937; 1000; 24.

Društvo "Danica", šte. 124, La Salle, Ill.
Suspendirani: Peter Krainz, 1887; 19800; 1000; 31. — Anna Kuzmich, 85; 21116; 500; 35.

Društvo "Soča", šte. 125, Iselin, Pa.
Zopet sprejeti: John Polugnak, 1880; 19260; 1500; 37. — Andy Lovretich, 84; 20249; 1000; 35.

Društvo sv. Alojzija, šte. 127, Kenmore, Ohio.
Suspendirani: Jacob Nels, 1882; 19692; 1000; 36. — Josephine Nes, 87; 19925; 1500; 32. — Anton Klancnik, 83; 20647; 1000; 37. — Mike Oberstar, 86; 19924; 500; 36.

Društvo sv. Srca Jezusa šte. 128, New Duluth, Minn.
Zopet sprejet: John Primozich, 1876; 20328; 500; 43.
Črtan: Peter Mihelich, 1874; 20568; 250; 46.

Društvo "Severna Zvezda", šte. 129, Ely, Minn.
Pristopila: Mary Kerze, 1894; 21456; 1000; 27.
Premenila zavarovalnico iz \$500 na \$1500 — Sophie Petric, 1885; 18043; 1500; 37.

Društvo sv. Anja, šte. 133, Gilbert, Minn.
Pristopile: Johana Koritnik, 1898; 21467; 1000; 23. — Barbara Vukelich, 82; 21466; Marie Malovrh, 80; 21465; 1000; 41. — Margaret Kuhar, 1904; 21486; 1000; 17. — Marie Klancher, 1894; 21500; — Frances Bradach, 93; 21499; 1000; 28.

Društvo sv. Ane, št. 134, Rock Springs, Wyo.
Suspendirani: Nežka Fermentin, 1901; 21252; 500; 20.

Društvo "Bratje v Slogi", šte. 135, Rices Landing, Pa.
Pristopili: Janko Bajs, 1892; 21487; 1000; 28.

Društvo "Jutranja Zvezda", šte. 136, Dunlo, Pa.
Pristopili: Martin Bervar, 1876; 21455; 250; 45. — Josip Doles, 87; 21444; 1000; 34. — Anna Doles, 95; 21433; 500; 26. — Frank Merkun, 99; 21451; 1000; 22. — John Merkun, 1902; 21453; 1000; 19. — Anna Osepek, 03; 21453; 500; 18. — Anton Ošaben, 1884; 21445; 500; 37. — Frances Ošaben, 1894; 21446; 500; 27. — Daniel Ošaben, 1900; 21447; 1000; 21. — Anton Rudolf, 02; 21449; 1000; 19. — Frank Rudolf, 1873; 21448; 250; 48. — Mary Tauzelj, 85; 21454; 500; 36. — Leonard Usnik, 86; 21450; 500; 35.

OPOMBA: Poleg članovega imena navedene številke značijo: prva leto rojstva, druga certifikatno številko, tretja zavarovalno vredno, četrta razred. J. Pishler, gl. tajnik.

Bomba in sodnik.

Francoski spisal Pierre Mille.

Vse časti vredni John Hertford je sodnik v Nazinabad, v severni Indiji. Ni treba iskati Nazinabada na zemljevidu. To ime sem si izmislil jaz sam. Ostali li deli povesti pa so resnični. John Hertford dobiva letno plačo pet in dvajset sto funtov. Kljub temu pa se vsako leto nekoliko bolj pogreze v dolgov. Hertford včasih tedensko izdaja da bo postal nekega dne sodnik v Bengalu, z dvakrat tako veliko plačo kot sedaj, seveda če ne bo med tem časom umrl od kolero. V vsakem slučaju se bo poravnalo njegove račune. Trgovci, ki čakajo na svoj denar in v Angliji in izvrševanje njegove

profesije mu je dokazalo, da ne more človek, ki je enkrat prebival splošna pravila pravice, nečesar profitirati, če čita časopise. Kar se tiče tega, kar mora vsakdo vedeti, je pet minut trajajoč pogovor v klubu s kakim kompetentnim človekom bolj dobičkonosen kot pa vse pusto čitanje. Vseled tega je sodniku v Nazinabadu preostajalo dosti časa za igranje golfa ali polo, ki sta dva plemenitna športa ker ohranita ude prožne in glavo čisto ter preprečujeta nakladanje maščobe v telesu. Telesna lenoba ne zmečha le mišic nog in rok, temveč tudi stene želodca in kadar se prične nabirati maščoba krog želodca, je človek zelo dovzeten za nered v jetrih.

Tako je potekalo življenje John Hertforda, enakomerno in prilično srečno. Mi vemo zelo dobro, da se je v zadnjih letih uvedlo obžalovanja vredne doktrine evropskih revolucionarjev tudi v Indijo. Bilo so lakote v Indiji, na katere se spominjajo ljudje z grozo, ki pa pri tem pozabljajo, da bi bile te lakote še neprimerno strašnejše brez Angležev, vsprico pomanjkanja odločnosti in dalekovidnosti domačih indijskih suverenov. Prišlo so tudi zmage Japoncev in nato vojna, velika svetovna vojna ter končno knjige. Razventega se je razširila tudi ideja, ki je angleška in tudi francoska, da imajo narodi pravico do samovlade potom parlamentov. Angleški liberali so bili tako neprevidni, da so širili te nauke med mladimi Indijci.

Da napravimo povest krajšo, hočemo omeniti, da so ti mladi Indijci prirejali prekuške sestanke in da so pisali v svojem lastnem domačem jeziku knjige, plamflete in časnikarske članke, v katerih so zahtevali z megle, nemi, a kljub temu vročimi besedami stvar, — katero imenuje prostost. Ko se jih je privedlo pred tribunal, jih je John Hertford strogo kaznoval, vedno v interesu cesarstva. To je storil tem rajše, ker je prevod tolmacha ustvaril v njem le srednje mnenje glede vrednosti take literature. To so bila gostobesedna in zmešana izvajanja, ki so navajala le malo dejstev ter veli-

ko drugih stvari, za katere ni imel sodnik nobenega razumevanja. On ni vedel, da prikrivajo v pričetku kakega ljudskega gibanja fraze, ki so obrabljene, navadne in celo vulgarne, pristna čustva.

Isto pa ne velja glede njegove prijateljice, Mrs. Ethel Hobson, ki ga je prva posvarila. Takozvani ženski čut ima svoj izvor v dejstvu, da so pojmovanja žensk manj odprta od izobrazbe kot ona možkih. Razventega pa je govorila z Mrs. Hobson njeno služkinjo-domačinko.

— Vi ne smete biti tako strogi z njimi, — je rekla Hertfordu nekega dne.

— S kom? — je vprašal on, presenečen.

— S temi mladimi dijaki, ki pišejo te bedaste stvari. Oni majajo svoje prijatelje in ti prijatelji vam lahko škodujejo.

John Hertford ni ničesar odgovoril ter tudi ni nadalje razmišljal o celi zadevi. Cela stvar se mu je zdela prav tako kot da mu neko pravico, da bi si pri igranju Polo-igre lahko zlo-mil nogo. Taka misel bi mu ne mogla vzeti veselja do igre.

Vseled tega je še naprej vršil svoje dolžnosti, kot v preteklosti, žurnaliste je dal bicati in agitatorje je obsojal na vešala. Mišlil je, da se vrši s tem svojo dolžnost napram cesarstvu. Nekega dne pa se je oglašil pri njem Higginson, načelnik policije.

Kje je bomba? — je vprašal Higginson. — Ni se razpočila, kajti še vedno ste živi.

— To sem, — je odvrnil Hertford.

To vprašanje ga je žalilo, kajti zdelo se mu je prenehalnostno. Spomnil se je tudi, da je Higginson Iree. Kelti klepetajo številne neumne stvari.

— Nič ne stori, vi ste dobili bombe, — je nadaljeval Higginson. — Mi imamo dokaze za to.

— Mi imamo dokaze, — je ustrajal Higginson. — Bila je v knjigi.

Komaj je policist izustil te besede, ko se je lice Hertforda razjasnilo.

— V knjigi, pravite? Potem razumem. To je strašno. Pojdite vajala le malo dejstev ter veli-

temno sobo, namenjeno za razno navlako.

— Išcite tukaj.

Od tal do stropa so bile nagromadene knjige, katere je John Hertford, sodnik v Nazinabad, dobil v teku petih let svoje administracije. V zbirki so bile knjige preiskav statističnega urada, trgovskega poročila, pregledi postav, tikajočih se Indije in njene carine in številne druge publikacije.

— Mislim, je bomba tukaj, — je rekel sodnik. — To je zadnji paket, ki sem ga dobil. Nisem ga odprl, kot ponavadi.

Higginson je vzel paket z največjo previdnostjo. Odsesel ga je na osamljeno mesto ter ga zvezal z netilom. Paket je eksplo-diral ter napravil v tleh deset čevljev globoko luknjo.

— Bil je dinamit, ukraden vladi, — je rekel Higginson.

— Vidim, da je bil, — je odvrnil Hertford. — To je bila dobro napravljena bomba.

Tako je rešil Hertford svoje življenje, ker ne čita rad in ker je mnenja, da so vse knjige "rot", — posebno one, katere mu pošilja vlada.

Namen te povesti je bil dokazati, da je najti v Indiji še polno izvrstnih sodnikov, katerim je pri sreč blagor cesarstva.

† NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjamo prijateljem in znancem, da je Bog vzel k sebi dne 22. avgusta našega nepozabnega očeta oz. soproga

MIHAELA HABBJAN.

Dolžnost nas veže, da se srčno zahvalimo soproto družba sv. Cirila in Metoda št. 1 JSKJ. za krassen venee, ki ga je društvo darovalo, kakor tudi za polnoštevilno vdeležbo pri pogrebu. Zahvaljujemo se tudi vsem drugim, ki so nas za časa naše žalosti prišli tolažiti.

Počivaj v miru, naš predragi oče!

Zaljubljeni ostali:
Terezija Habbjan, soproga.
Vincenc in Mihael, sinova.
Kristina, hčerka.
Ely, Minn., 5. septembra 1921.

KNJIGE

Poučne knjige.	
Hitri računar	.65
Nemški abecednik	.25
Nemško-angleški tolmach	.60
Pravilo dostojnosti	.30
Slovensko, angleški slovar	
trdo v platno vezan	1.50
Slovensko-nemški slovar	
(Janežič Bartol)	4.00

Zabavne in razne druge knjige.

Doli z orožjem	50
Knjige družbe Sv. Mohorja	
Duhovni boj (349 str.)	.50
Mesija (1. zv.)	.30
Mladim srcem (2 zv.)	
(Spisal K. Meško)	.30

Zemljevidi.

Združenih držav	.15
Kranjske dežele	.10
Zemljevid Evrope	.30
Velika stenska mapa	2.50
Zemljevidi: New York, Ill., Kansas, Colorado, Pennsylvania, Mont., Montana, Minnesota, Wyoming, West Virginia in Alaska	
vsaki po	.25

Naročilom se priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštini nakaznici ali poštinih znamkah. Poština je pri vseh cenah vračunjena.

Molitveniki.

Rajski Glasovi.

v platno vezano	.90
v usnje vezano	1.80
v kost vezano	1.70

Sveta Ura

v platno vezano	1.00
v usnje vezano	2.00
v kost vezano	1.80

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt St. New York

Kratek pogled v Jugoslavijo.

Kavarniška politika. — Vsako omizje ima svojo politično stranko. — Banke rastejo kot gobe po dežju. — "Dolce far niente". — Letošnja letina.

(Nadaljevanje.)

Političnari se v ljubljanskih gostilnah in kavarnah mnogo preveč, skoraj vsako omizje ima svojo politično stranko. Ko so me kje kaj o politiki popraševali, sem jim takoj rekel, da naj mi prizaneso v tem vprašanju, ker premalo sem poučen o njih gibanju, ker ga nisem zadostoval in ga tudi nočem, ker je vse preveč zamotano in ker iz tistih političnih govorin in strankarstva kaj rado nastopi osebno sovraštvo in preziranje, kar pa v Ameriki ne poznamo. Pri nas ima lahko vsakdo svoje nazore, a je in ostane vedno le Amerikane.

Struga stare ljubljance je še vedno taka kakor je bila pred vojno in Bog ve, kdaj bo ta urejena in dokončana.

Politične razmere so tako zavojene, da ljubljana še nima župana in se vedno pripravajo, katere stranke možakar mora biti župan. Stranka stranki nagaja, a gospodarsko vprašanje jim je zadnja briga, zato pa nič ne dosežejo.

Začuden pa sem bil, ko sem skoraj v vsaki ljubljanski ulici videl banko. Tam je toliko bank kakor gob po dežju. Te banke pa tudi pripadajo tudi raznim političnim strankam.

V Jugoslaviji se banka kaj lahko vstanovi. Spravi se skupaj par ljudi in brez lastnega premoženja ustanovijo banko, vlado prosijo za dovoljenje, katero se tudi brez velikih težav dobi, po časih razpišejo prodajo delnic in ko te ljudje vplačajo, pa prične s tem denarjem mešetariti.

Pri nas v New Yorku pa mora vsaka banka prejeti ineti svoj denar, kolikor ga predpiše zakon; ko se bančno nadzorstvo prepriča, da je kapital in rezervni sklad res polno vplačan v denarju, potem šele dobi dovoljenje in nato sledi strogo nadzorstvo, to je tedenska, mesečna in polletna prispežena poročila in končno vladne revizije, da se vidi, kako poluje banka in kam nalaga denarje; to je tudi predpisano.

Opazil pa sem tudi v Ljubljani in drugod po Jugoslaviji, da ljudje precej dobro živijo, ni jim dosti ne za kronce, ne za dinarje. Gostilne in kavarne so polne veselih ljudi, prodajalne pa lepo zaprte od 12. do 2. ure, pisarne pa celo od 3. ure. V tem oziru živijo ljubljani kakor pred vojno. Na gospodarskem polju se niso nič naučili in tudi nič pozabili. Živijo razkošno od danes do jutri, ker potem bo že "Bog dal". Vojna je marsikaj spakodrala, hodijo v morali, finančni in gospodarski. Videli sem gospe in frajlice lepo pušiti cigarete v gostilnah in kavarnah, a to iz različnih slojev prebivalstva. Razgovorja se le o veseljih, izletih in priredbah, ki denar veljajo, ne pa, kako bi se ta zasluzili. Seveda je pa na drugi strani tudi veliko gorja, skritega in nepokritega.

Vojstva je bilo tudi dovolj v Ljubljani. Navadni vojaki so precej slabo obdelani, zato so pa častniki vsi drugačni, ti prav posnemajo nekdanje avstrijske in nemške častnike.

Mlaži ljudje in frajlice znajo precej dobro srbohrvaščino, seveda jo še zelo mešajo s slovensčino in ljubljanskim narečjem; nenskutari se pa tudi še.

Dijakov ima Ljubljana tudi lepo število; posebno se kaj radi postavljajo dijaki univerze in nekateri kaj radi oponašajo nemške burse. Kaj bo s tem učenim proletariatom čezom, pa nikdo ne vpraša. Rekli so mi, da nekaj let bo še žlo, ker nove pokrajine potrebujejo učene gospode. Seveda, da jih, toda ne advokatov in profesorjev, pač pa medicincev, tehničnih inženirjev in izvršnih železničarjev.

Časopisov ima mesto tudi dovolj, a kolportarja je sedaj vsaj prosta, da dečki in ženske prodajajo časnike po ulicah, gostilnah in kavarnah, kar pod Avstrijo ni bilo dovoljeno in je stari sistem vlade videl v tem Belcebub — revolucijo, in to je stražila stroga cenzura.

Iz ljubljane sem šel na pot za par dni in to proti Ribnici in Kočevju. V ribniški dolini je kaj pridno sekira pela in razne žageljane; bile dobro zaposlene, kajti les so bile dobro zaposlene, kajti les so propali. Da bi le Bog naš na-

Indija — dežela čudožev.

Poroča Vincent Anderson.

Najti je dve Indiji. — Indijo angleškega denarja ter Indijo čudožev.

— Vaša dežela je dežela krasnih bajk. — sem rekel nekemu staremu Indijcu, ki je sedel skoro popolnoma nag pred udomom v neko svetloče v Benares.

Ozrl se je vame s čudnim pogledom in skozi dve minuti sem dejanski videl sto podob istega človeka. Sedaj verujem v povest o Krišni, indijskem bogu, ki se je prikazal istočasno tisoč mladim deklecam.

Najti je seveda dosti ljudi, ki mi ne vrjamejo ter pravijo, da sem bil osleparjen.

Kaj pa je glede poročila nekega angleškega državnika o Jogi-ju (beaču in čarovniku), ki je šel po vodi, preko reke Gangesa? To se je zgodilo pred manj kot dvema leti. Dotični Jogi se je nahajal na poti proti gotovemu svetišču v Kalkuti. Prihajal je od Howrah ter šel navzdol k Gangesu, da se skopje. Da dospo do svetišča, ki se nahajalo na strani Kalkute, bi moral iti nekoliko nazaj ter preko Howrah mostu, da pride v Kalkuto. Mesto tega pa je šel naravnost preko vode k svetišču vspricho tisočev in tisočev ljudi. Angleži ne verujejo v čudeže, a so prisiljeni poročati dejstva v svojih listih.

Dvakrat tekom leta 1920 sta dva različna in ugledna angleška lista priobčila poročila o dveh Joghijih, ki sta izvršila naslednji čini. Celi železniški vlak se ni mogel premakniti z mesta, ker sta onadva gledala na stroj.

V enem slučaju ni imel Jogi voznega listka. V prejšnjih casih so imeli vsi ljudje njegove vrste pravico se voziti brezplačno po železnicah, da so lahko hitro dospeli v različne romarske kraje. Sedaj pa ima tudi v Indiji glavno besedo denar, ne pa čarovnija. Železniški uslužbenec so vsled tega zavrnili Jogi-ja. Vlak se ni hotel premakniti. Skozi petnajst minut si je strojevodja zaman prizadeval, da spravi vlak v tek. Nato je bilo sklenjeno odpeti lokomotivo ter pripeti drugo. To se je zgodilo, a vlak kljub temu ni mogel naprej. Nato pa so domačini pokazali na Jogi-ja, ki je zrl na stroj. Sprevednik ga je ujudno naprosil, naj zasede vlak ter se odpelje. To je Jogi storil in vlak je odšel.

Sanje časnarskega poročevalca? Ne, dejstva, ki so bolj zanimiva kot vse hipnotične povesti.

Homer Baduina, odlični trgovec iz Bombaya ter prozaičen Parz (to je obžalovalce ognja in solnce) je leta 1920 privedel s seboj v New York nekega Jogi-ja, ki je presenetil zdravnike s tem, da je dokazal svojo popolno kontrolo nad vsakim organom svojega telesa. Eno krilo svojih pljuč je lahko napol do trikratnega obsega drugega krila pljuč, iz koncev prstov so mu skakale električne iskre in lahko je popolnoma prenehal s dihanjem.

V Evropi je bil en Jogi, v Indiji pa jih je na ducate, ki so se dali žive pokopati skozi dneve in mesece, a so ostali živi. Travo in evatke se je posadilo nad njih grobovi, zastražilo se je grob skozi noč in dan, da je bila vsaka sleparija izključena in po preteku dogovorjenega časa so Jogi-ja izkopali ter spravili zopet v življenje po kratkem masiranju udov.

Mrs. Anie Besant je pisala v Leicester Post dne 8. maja 1914: — Navadni čudoževci v Indiji imajo dva glavna načina postopanja. Neki Indijci je pred kratkim privabili k sebi majhne predmete na cesti, pred skupino svojih osebni prijateljev. Neki skeptični prijatelji je položili na tla rupijo (indijski denar), ter videl, kako se je pričela drsati po tleh naprej proti čudoževcu, ki je vabil z roko.

Oh neki drugi priliki je vrgla Mrs. Besant tri ure, zavite v kos blaga v vodnjak na dvorišču, sredi belega dneva. Indijca, nagega do pasu, je stalo par možkih, ki so se nahajali v družbi. Dvignili so svojo dolgo suho roko nad glavo in roka je bila odprta in prazna. V naslednjem trenutku pa je bila možka culica v njegovi roki in položil je vse tri ure na mizo.

Nato je rekel, da lahko spravi na mesto kat-rokoli stvar, ki jo je najti v Indiji. Izbrali smo si neko slaščico, katere izdelujejo le v enem kraju in ta kraj je bil oddaljen nad sto milj. Potegnili je ven neki predal svoje omare ter prišel z obema rokama jemati ven lotične slaščice. To je delal, dokler ni ležal pred nami kup, ki je bil večji kot dotični predal, nakar smo ga ustavili. Slaščice so bile one, katere smo zahtevali in razdelili smo jih med vaško mladino.

Glede črne magike piše Mrs. Besant:

— Praktika črne magike je žalibog še vedno razširjena. Ljudje bodo za gotovo svoto denarja škodovali ali uničili sovražnika lotičnega, ki jih je najel. Ona navaja nato posameznosti postopanja:

— Nevidni val se obrača proti žrtvi in da mora umreti. Neki moj lastni služabnik, mlad, zdrav in močan deček, je postal žrtev črne magike. Zavzel je mesto odpuščenega služabnika in ta je prisegel, da mu bo škodoval. Neke jutro se je novi služabnik nenkrat pritožil, da mu je slabo. Iz nosa mu je prišla teča kri. Omahnil je nazaj in v dvajsetih minutah je bil mrtev, še predno je prišel zdravnik. Slednji ni mogel dati nobenega pojasnila. Iz narave smrti smo sklepali, da je bil izvršen umor s pomočjo magije in pozneje je prišel čarovnik k očetu žrtve ter s solzami v očeh priznal, da je bil umor njegovo lastno delo, da pa ni vedel, proti komu se obrača njegovo morilno delo. Oče mu je odpustil, kajti imel je trdno vero v božjo postavo, ki je lastna vsem Indijcem.

od preje razsvetlil, da ne bi ob zavzemanju in veseljenju propali! (Nadaljevanje sledi).

Moka.

Med rastlinskimi živali so najboljše ona, ki imajo v sebi mnogo škroba. Kdor hoče torej imeti tečno in zdravo hrano, mora uživati tako rastlinsko hrano, ki se dobi-va iz nje moka.

Moka je v žitu, v krompirju in v sočivju. Moka ima v sebi mnogo škroba in beljakovine, torej vsebuje toplotvorne in krvotvorne snovi. Vse vrste moke pa niso enako hranilne, in celo ista vrsta ni vedno enako hranilna. Hranilnost moke je odvisna od rastline same, še bolj pa od načina, kako se moka proizvaža iz žita. Škrob je bolj v sredini žitnega zrna; lepivo, ki je najbolj redilno, pa je pod semensko kožico in v kožici sami. Kadar se žito melje, se odloči kožica od jedra in pride v otrobo. Kolikor več otrobov se izloči iz mčke, toliko bolj bela je, toda obenem manj hranilna. Zato je tudi žitni kruh redilnejši nego bel. Ali ne samo, da je kruh iz nerastrobljene moke bolj tečen, marveč je tudi lažje prebavljiv. Otrobi imajo namreč to svojstvo, da pomagajo moko kemično pretvarjati; zato pospešujejo prebavljanje. V sebi imajo snovi, ki izpreminjajo škrob v sladkor.

Moka se jako rada pokvari, zato jo je treba večkrat premešati in prezračiti. Suha moka je redilnejša nego vlažna. Dobra moka je rumenka-tobela, med prsti se čuti saha in čvrsta ter škriplje; zato, kadar se kupuje moka, je treba paziti, da bo imela ta svojstva.

V ČLOVEŠKEM TELESU SO ŠTEVILNE KOVINE.

Dokaz, da je jedra v tiroidnih žlezah, ki se je posrečil biokemiku Baumanu leta 1895, je vzbudil domnevanje, do so tudi drugi, povsem nepričakovani elementi v človeškem organizmu. Nobenega dvoma ne more biti, da so pogosto v živem organizmu snovi, ki so prišle povsem slučajno vanj.

Tako je naprimer pogosto najti v jetrih baker in druge težke kovine in sicer v upoštevanju vrednih množinah. Kemiki so tudi zasledili manjše množine arzenika kot karakteristični komponent organizma višjih živali.

O projektu donavske federacije.

poročila dunajska "Montagspresse", da je francoska vlada v Pragi zopet posedovala, naj bi se takta federacija osnovala in naj bi razum male entente obsegala še Avstrijo, Madžarsko in Bulgarijo. Češka vlada je kratko odgovorila, da ne. Baje Francozi s tem odgovorom niso zadovoljni.

Požrtvovalnost Tržačanov.

Za istrske žrtve je nabrala Edinost že 122.697,85 lir, 1484,50 dinarjev, 1000 rubljev, 1 dolar in 1,10 mark.

podkralja in neki drugi meč. Oba je nato vrgel s čolna v vodo, a trenutek pozneje je vrnil podkralja, ki je bil strašno presenečen in prestrašen, njegov dragoceni meč. Jogi sam je v istem trenutku izgubil in pozneje so ga našli na njegovem običajnem mestu, kjer je prvič govorila z njim skupina Angležev.

Vsi ti dogodki so verodostojno potrjeni in priče teh dogodkov so bili izobraženi Angleži in Amerikanci, ki niso yrjeli v magijo in čarovništvo.

Vsi ti dogodki predstavljajo uganko, katere naša moderna znanost še ni razrešila in je najbrž tudi ne bo.

Indijci sami pravijo v tem oziru, da naši čuti lažejo in prav posebno vid.

Mi ne moremo iti vsi v Indijo. Oni med nami, ki so bili tam, pa vedo, da se čudeži niso pojavili in tudi ne končali s prihodom krščanske vere. Da je nasprotno resnično, za to je preveč neoporečnih dokazov.

Pred vsemi drugimi ljudmi na svetu vznbuja Indijec vprašanje: Kaj so čudeži? Kako in zakaj? Indijec sam pa nam nudi odgovor na to vprašanje. On nam pripoveduje, da obstaja neka sila, ki stoji nad naravo.

Če si moremo pridobiti kontrolo nad to silo, lahko tudi obvladamo naravo in posledica tega je to, kar smatramo mi za čudeže.

ADVERTISEMENTS.

GROZDJE

Ker mi je več Newyorčanov naročilo, da jim preskrbim dobrega grozdja, sem sklenil, da bom odposiljal newyorško grozdje tudi v druge naselbine. Kdor torej neče dobiti dobro newyorško ali kako drugo grozdje po nizki ceni, naj se takoj oglasi.

Rabim zanesljive posameznike ali tvrdke za zastopnike po raznih naselbinah.

JOSEPH VOGRIČ
185 — 10th Ave., New York City.
Telephone: Chelsae 9086.
(10,13, 15, 17—9)

IMPORTIRANE BRINJEVE JAGODE

Vreča 132 funtov \$10.20
Pri večjem naročilu vprašajte za posebno ceno.
K naročilu priložite Money Order
MATH. PEZDIR
Box 772, City Hall Sta.
New York, N. Y.

Severa's Regulator

(Severov Regulator). Priporočen je za zdravljenje tistih posebnih lastnosti neredov in hiranja, ki so jim podvržene ženske. Dobite ga pri svojem lekarju še danes.
Cena \$1.25.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Rač bi izvedel za svojega bratranca FILIPA TURK, doica iz vasi Okrivje, občina Plešee, Hrvat-sko. Moj naslov je: Valentine Turk, R. 2, Box 1, Crews Depot, Ala.
(13, 14—9)

Pozor!

Slovenci, Hrvati in Srbi

ki potujete skozi New York.

Ne pozabite na moj hotel, kjer dobite najboljše prenočišča in boste najbolj postreženi. Čiste sobe z eno ali dvema posteljama. Prostor za 250 oseb. Domača kuhinja. Najnižje cene.

August Bach 63 Greenwich Street
New York, N. Y.

VAŽNO NAZNANILO.

Rojaki, ki nameravajo potovati v stari kraj in se želijo pozneje zopet vrniti, a ne bi hoteli po več mesecih čakati na potrebna dovoljenja od strani merodajnih oblasti, naj se nemudoma obrnejo na mene po tozadevno pojasnila.

ANTON ZBAŠNIK, Slovenski javni notar
Corner 48th and Butler Sts., Pittsburgh, Pa.

COLUMBIA GRAMOFONE

VICTOR NAVINŠEK, 331 Greeve St., Conemaugh, Pa.

OD \$35.50 — \$350.00

— VELIKA ZALOGA —

plošč v vseh jezikih.

Brezplačni cenik dobite pri

PRISRČEN smeh je najboljšo zdravilo sveta.

Če ste otožni, zamišljeni — se prav na široko zasmejte — pa boste takoj ozdravljili.

Knjiga Peter Zgaga vam povzroči smeh, kadarkoli pogledate vanjo.

Ena knjižica za 50 centov vam bo trajala za vedno.

Izrežite ta kupon, prilepite petdeset centov v znamkah ter ga pošljite:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York.
Cenjeni: Za priloženih petdeset centov v znamkah mi pošljite knjigo "Peter Zgaga."
Ime
Naslov
Država

Vdova Leruž. Spisal E. Gaboriau.

Prevedel za "Glas Naroda" G. P.

Francoski detektivski roman.

12

(Nadaljevanje.)

Prve besede, ki so zadele njegovo oko, so bile naslednje:

— Strašen zločin je povzročil veliko potrlost in žalost v mali vasi La Žonser. Uboga vdova, po imenu Leruž, ki je uživala splošno spoštovanje in ljubezen v vasi, je bila umorjena v njeni hišici. Uradniki so uvedli običajne uvodne preiskave. Iz informacij, katere smo dobili, sklepamo, da so oblasti že na sledu povzročiteljev tega grozega zločina.

— Sto vravog, — si je mislil Tabaret. — Ali more biti to madama Gerdy?

Ta ideja pa mu je prišla le za trenutek, kajti opustil jo je, kakor hitro se je pojavila. Omahnil je nazaj v naslonjač, dvignil ramena ter mrmral:

— Ta afera iz Žonser me bo še spravila ob pamet. Na nič drugega ne morem misliti kot na to peklenko vdovo Leruž. Vidim jo sedaj v vsaki stvari.

Med tem časom, ko je iz neodoljive radovednosti pregledal celi časopis, našel ni ničesar, iz izjemo teh par vrst.

— Skrajno čuden slučaj, po vsem, — si je mislil nepopolniji policijski agent. Nato pa, ko je zapazil da je list na koncu strgan ter zmečkan kot vsled konvulzivnega oprijema, je ponovil:

— Skrajno čudno.

Ob istem času pa so se vrata sobe madame Gerdy odprla in na pragu se je prikazal Noel.

Brez dvoma ga je bolezen matere strašno razburila. Bil je zelo bled in njegov obraz, ponavadi tako miren in hladen, je nosil izraz globoke žalosti. Bil je videti presenečen, ko je zagledal očeta Tabaret.

— Ha, moj dragi Noel, — je vzkliknil stari mož. — Pomirite mojo nestrpnost. Kako se počuti vaša mati?

— Madama Gerdy se počuti kot je v tem slučaju pričakovati.

— Madama Gerdy! — je ponovil stari možakar s presenečenim izrazom. Takoj nato pa je nadaljeval:

— Jasno je, da ste se strašno razburili.

— Res, — je odvrnil odvetnik ter sedel. — Doživel sem nekaj posebnega.

Noel si je očitno na vse načine prizadeval, da izgleda miren, da posluša starega prijatelja in da mu odgovarja. Oče Tabaret, ki je bil ravnotako vznemirjen, pa ni zapazil ničesar.

— Konečno, moj dragi dečko, — je rekel, — povejte mi vendar kaj se je pripetilo?

Mladi mož se je obotavljal za trenutek, kot da se posvetojuje s samim seboj. Brez dvoma ni bil pripravljen na to odločno vprašanje ter ni vedel, kako naj odgovori. Konečno pa je rekel:

— Madama Gerdy je doživela hud udarec, ko je izvedela iz tega lista, da je bila umorjena neka ženska, za katero se je močno zanimala.

— Aha, — je vzkliknil oče Tabaret.

Stari možakar je bil strašno razburjen. Hotel je izpraševati Noela, a se je bal, da bo s tem razkril tajnost svoje zveze s policijo. V resnici se je že skoro izdal vsled poželjivosti, s katero je vzkliknil:

— Kaj, vaša mati je poznala vdovo Leruž?

Z velikim naporom se je premagal ter le s težavo prikrival svoje zadovoljstvo. Veselilo ga je namreč, da je prišel tako povsem nepričakovano na sled preteklosti žrtve v Žonser.

— Bila je, — je nadaljeval Noel, — sužaja madame Gerdy, vdana ji je z dušo in telesom. Vrgla bi se v ogenj na najmanjše znamenje njene roke.

— Potem, moj dragi prijatelj, ste poznali to pošteno žensko?

— Že dolgo časa je nisem videl, — je odvrnil Noel. — Poznal pa sem jo dobro. Lahko rečem, da sem jo nežno ljubil. Bila je moja pestunja.

— Kaj ona? Ta ženska? — je zastokal oče Tabaret.

O b tej priliki je bil kot zadet od strele. Vdova Leruž pestunja Noela? Previdnost si ga je očitno izbrala za svoje orodje ter ga vodila za roko. Dobil bo v pol ure vse informacije, kot bi jih nikdar ne pričakoval. Obsedel je pred Noeom, omamljen in nem. Konečno se je spomnil, da morda prekiniti ta molk, če se ne oče kompromitirata.

— To je velika nesreča, — je zamrmral.

— Ne vem, — če je za madame Gerdy, a za mene je to velika nesreča. Zadet sem prav v sree od udarca, ki je ubil to ubogo žensko. Njena smrt, gospod Tabaret, je uničila moje sanje glede bodočnosti ter strmoglavila moja najbolj draga upanja. Izvršiti moram slovesno nalogo, — osvetiti se za krute krivice. Njena smrt je združila orožje v mojih rokah ter me vrgla v obup. Jaz sem v resnici nesreča.

— Vi nesrečen? — je zakričel oče Tabaret, čudno ginjen vsled žalosti Noela. — Za božjo voljo, kaj se vam je pripetilo?

— Jaz trpim, — je rekel odvetnik, — ne le vsled krivice, katere ni nikdar več mogoče popraviti, temveč tudi od strahu pred natočevanji, katerih ni mogoče zavrniti. Jaz se ne morem braniti. Oč, dolžili me bodo, da sem si izmisli laži, da sem ambiciozen intrigant, ki ne upošteva resnice in ki nima nobene vesti.

Oče Tabaret ni vedel, kaj naj si misli. Kakšna zveza je mogla obstajati med častjo Noela ter umorom ženske v Žonser? Pričelo se mu je vrteti v glavi. Na tisoče konfučnih idej mu je sililo v možgane.

— Pojdite, pojdite, Noel, — je rekel. — Pomirite se. Prete vama natočevanje? Neumnost. Ali nimate prijateljev? Ali nisem jaz tu kaj? Zaupajte vame...

Odvetnik je zrl v tla, kajti prišel je nenadno do nekega sklepa. — Da, — je rekel, — vi boste izvedeli za tajnost, ki me duši. Uloga, katero sem prevzel, me vznemirja. Potrebujem prijatelja, da me potolaži in mi svetoje. Človek je vedno slab sodnik svojih lastnih zadev. Ta zločin pa me je vrgel v prepad obotavljanja.

— Vi veste, — je odvrnil oče Tabaret, — da vi smatram kot za svojega sina. Razpolagajte z menoj, moj dragi Noel, kot da sem vaš oče.

— Izvedite torej, — je prišel Noel, — a ne tukaj. Kar vam hočem povedati, ne sme slišati nikdo drugi. Pojdiva v mojo študijsko sobo.

Četrto poglavje.

Ko sta Noel in oče Tabaret sedela drug drugemu nasproti v majhni sobi, posvečeni študiju in potem ko je Noel skrbno zaklenil vrata, je čutil stari možakar, kako se ga loteva nemir.

— Če bi vaša mati kaj zahtevala? — je rekel.

— Če bo madama Gerdy pozvonila, — je odvrnil Noel, — bodo služabniki preskrbeli vse.

Ta brezbriznost in hladnost je zmešala očeta Tabaret, kajti vaje je bil najbolj srčnih dokazov ljubezni med materjo in sinom.

— Za božjo voljo, Noel, — je rekel, — pomirite se. Ne dovolite, da bi vas popolnoma prevzelo čustvo razdraženosti. Vidim, da se jezite na mater, a to bo jutri pozabljeno. Ne govorite o njej tako mrzlo. — Povejte mi, kaj mislite s tem, da jo imenujete madama Gerdy?

— Kaj mislim? — je odvrnil odvetnik z zamolkim glasom. — Kaj mislim s tem?

Dvigni se je iz svojega stola, pričel korakati semintja po mali sobi, se vrnil na svoje mesto poleg starega moža ter rekel:

— Raditega, gospod Tabaret, ker ni madama Gerdy moja mati! Ta stavek je padel kot udarec težke palice na glavo amaterskega detektiva. Bil je paraliziran.

— O, — je rekel z glasom, katerega se poslužil človek, kadar zavrne absurden predlog, — ali sanjate o tem, kar pravite, Noel? Ali je vrjeto? Ali je mogoče?

— Nevtrjetno je, — odvrnil Noel s čudnim povdarkom, — nemogoče, če ravno hočete, a je resnično. Skerzi tri in trideset let, prav izza mojega rojstva, je igrala ta ženska najbolj čudovito in revredno komedijo, da poplemeni in obogati svojega sina, — kajti ona ima sja, — in da oropa mene

(Dalje prihodnjic.)

Nemški politik o Jugoslaviji.

Znani nemški pisatelj Herman Wendel je pribeležil v tedenski reviji "Deutsche Politik" zanimiv članek o konsolidaciji notranjih razmer v naši državi. Članek priča o bistrem očišču nemškega politika, ki zasleduje predvsem razvojne možnosti naše mlade države, od katere naj bi imela obnovljena Nemčija gospodarske koristi v bodočnosti — o političnih odnosih se vsled nejasnosti evropskega položaja še ne more govoriti ne v pozitivnem ne v negativnem smislu — obenem pa dokazuje, da se računi raznih naših separatistov in protidržavnih elementov ne bodo nikdar uveljavili v poštenih inozemskih političnih krogih.

Wendel konstatira predvsem, da je ustavotvorna skupščina v Beogradu sprejela na zgodovinski Vidovdan ustavo srbsko - hrvatsko - slovenske države in tako položila vogelni kamen v zgradbo jugoslovanske enote. To je dogodek zgodovinskega pomena, ki zaključuje državno-pravno važen del južno-evropskega razvoja.

Nato kritizira način informiranja velikega dela nemške javnosti, ki je o naših razmerah poučena tako, kakor da bi morali Nemci še vedno gledati skozi c. in kr. očala — skozi Dunaj in Budimpešto. Za vzgled navaja članek "Jugoslavija" v "Deutsche Revue", katerega avtor niti ne pozna dejanskih razmer. Avtor omenjenega članka govori o "na novo osvobojenih srbskih kraljih", pri čemer je izpustil celo vojvodino, tako kakor bi bili lahko imenovali Bavarsko, Saško, Wuertemberg, Baden in ostalo po letu 1871 "na novo osvobodjene pruske kraje". Avtor meni, da se bo črnogorsko kraljestvo pridružil večjemu bratu, dočim se je v resnici Črnagora združila že 13. novembra 1918. Glede pogrsko narodnostne statistike v Jugoslaviji, ki jih je zagrešil omenjeni članek, navaja Wendel Lakatošovo — "Jugoslavijo in svetovni statistike" in "Geografijo Jugoslavije" od dr. Senoe, ne omenja pa žal dr. Rsovih "Statističnih podatkov". Omenjeni članek trdi nadalje, da je avstrijska vlada izvršila v Dalmaciji velika kulturna dela, dočim je v resnici to deželo popolnoma zanemarjala. Wendel pravi, da je to par primerov, kako se informira Nemčija o naši, za Nemece važni državi, ki ima pred seboj bogato bodočnost. Ni čudno, da je plevel v dnevnem časopisu še večji in da par "starih kletuplav" iz kavine gošče v škodljivah, ki so ostale po običajnem burnem političnem razpravljanju na kakšni zagrebški ali ljubljanski gostilniški mizi, še vedno prerokuje bližnji konec jugoslovanske države.

Wendel pravi, da so razni neprijetni pojavi v jugoslovanski državnosti popolnoma naravne posledice in dojenčkovske bolezni. Jugoslovanski narod, ki je bil razdeljen pod turškimi, madžarskimi in nemškimi gospodstvom, se deli v katoliško, pravoslavno in islamsko veroizpovedovanje, ima dva književna jezika, je bil dostopen germanskim, latinskim in bizantinskim kulturam. Habsburžani so ga na vse mogoče načine cepili in hujskajli posamezne dele drugega proti drugemu, je gospodarsko še nerazvit in brez razvitega trgovskega prometa. Bil bi nadnaraven čudež, ako bi se v takem narodu brez sporov in pretresljajev porodilo nacionalno ujedinjenje kakor Minerva iz Jupitrove glave. Wendlova trditve, da so mase našega naroda več noma analfabetske in da je ideja ujedinjenja pretresla le izobraženežni populnoma točna. Tudi Italija se je morala po dejanskem ujedinjenju še dolgo boriti s tisočimi notranjimi, notranjimi težkočami. — Tudi v Italiji je bilo izobraženo meščanstvo jedro ujedinjenja in nastajala je bila njegov eksponent, tudi v Italiji se mase, večinoma analabeti, niso mogle sprijazniti z idejo državnega in narodnega edinstva, tudi v Italiji se je moralo pol duceata državnih tvorbo z različnim zakonodajstvom in upravo umakniti, tudi v Italiji so se oprijemale stara ponosna mesta svojih predprav in svoje avtonomije, tudi v Italiji se je vnel pri oblikovanju države boj med centralisti in decentralisti, tudi v Italiji je zagovarjal neki državnik pokrajinski sistem, tudi v Italiji so se odločili v svrhu okrepitev edinstva, ki jo je ogrožal partikularizem, za central. upravo po francoskem vzorcu, in če v Črnigori razpušeni pristaši razkralja Nikite še vedno ropajo pod politično krinko, tako je mogla tudi italijanska vojska skerzi več let voditi pravo vojno proti pristašem zadnjega kralja Neapla, Sicilije, Kalabrije in Apulije.

Toda kakor je Italija izgradila svojo enotnost tako ima tudi Jugoslavija za to vse bistvene pogoje. V boju za ustavo je največja kmečka stranka sicer odklonila beogradsko konstituanto in zatevala federacijo med Srbijo in Hrvatsko pa tudi hrvatski narodni klub, frankovci ter hrvatski slovenski krščanski socialci so zapustili narodno skupščino, odstranili so se komunisti, proti so glatili.

ADVERTISEMENT.

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
SPECIALIST MČKIH BOLEZNI.

644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jas sam že zdravim na 25 let izim skušnjo v vseh boleznih in ker imam slovensko, zato vas moram popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas odpravim na vrnem moč in zdravje. Skerzi 23 let sem pridobil posveto skušnjo pri oskravljanju možkih bolezni. Zato se morete popolnoma zanesati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma odpravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz odpravim zastupljeno kri, masulo in lise po tolesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolezni v koži, stare rane, živčne bolezni, oslabelost, bolezn v mehurju, lednicah, jetrah in žolčniku, nemanice, revmatizem, katar, zlate žile, naduha itd.

Uradne ure so: V ponedeljek, sredo in petek od 9. zjutraj do 5. popoldne. V torek, četrtek in sobota od 9. ure zjutraj do 5. ure zvečer. Ob nedeljah pa do 2. ure popoldne.

PO POŠTI NE ZDRAVIM. PRIDITE OSEBNO. NE POZABITE ME IN NABLOV.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolažbe, da vas razumejo. Jaz imam hrvatsko še iz starega kralja, zato vas lahko zdravim, ker vas razumem.

sovali zemljoradniki, socialni demokrati in republikanci, toda da si so nazori — notranji ureditvi še močno različni, so vse stranke edine v priznanju narodnega edinstva za slučaj kakega tujega gospodstva. In če danes močno pisana opozicija še tako napada sprejeto ustavo in naj se upravičen in neupravičen partikularizem — Hrvatov in Slovencev še tako v pira izvršenemu dejstvu, bodo današnji avtonomisti in federalisti potegnili stisnjeno pest iz čepa in bodo sodelovali kakor hitro bodo v okrepitev gospodarskega življenja pričela delovati ekonomska združenja in se bo pričela pretakati enakomerno oživljajoča kri v vseh delih državnega telesa.

Globoka, socialna misel jugoslovanskega boja za svobodo in ujedinjenje se je odkrila že skoraj pred 150 leti, ko je prvi za govornik narodne skupnosti Jugoslovancov Dositej Obradović pri poveloval srbskim kmetom, kako se je tresel pred turškim agom, kakor ovea pred volkom, in ko je pred skoraj 120 leti Karagjorgje vodil srbske kmete v boj proti tem turškim agom. Kjer in kadar je zmagala ideja jugoslovanske svobode, vselej je uničila kake fevdalno robstvo. In po končani zmagi je bila zgodovinska naloga Jugoslovancov, da popolnoma iztrebi vse, kar je ostalo v Makedoniji in stari Srbiji kot dedščina turškega gospodstva, v Bosni in Dalmaciji pa vse ostanke iz habsburške dobe. Za makedonskega "čifčijo" za bosanskega kmeta in za dalmatinskega kolona mora biti ustava jugoslovanske države — Magna Charta, ki je osvobodila zaslužnjene kmeta.

Nadalje piše Wendel o službenem nazivu naše države in meni, da so radikali forsirali naziv — "Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev" zato, da izključijo Bolgare, ki so ravnotako Jugoslovani in ki ne samo, da spadajo v Jugoslavijo, marveč tudi hočejo biti v nji in ki se ne bojijo odklonitve od večine Hrvatov in Slovencev in tudi ne od naprednih srbskih strank. Wendlova opazka, da so za to merodajni razlogi notranje politike, ker želijo Hrvati in Slovenci pritegniti Bolgare, zato, da oslabijo srbsko premoč, je le v toliko upravičena, v kolikor so tozadevno v zmoti radikali in v kolikor je to želja hrvatskih in maloštevilnih slovenskih separatistov.

Konečno pravi Wendel, da je dr. Trumbić glasoval proti ustavi, ker jo smatra za politično reakcionarno in dostavlja, da ima ustava kljub svojemu naravnemu demokratičnemu temelju sledove časa, ko se mora državna oblast boriti proti komunizmu. Moskovska načela so v Jugoslaviji, ki je izrečno država malih kmetov, le povojne bolezni. Vse razjasni dejstvo, da so dobili komunisti pri zadnjih volitvah največ pristašev med makedonskimi in črnogorskimi analfabeti, ki vse svoje življenje niso videli tovarniškega dimnika in da so pri razvitem in dustriskem delavstvu v Sloveniji močno izgubili.

V staro domovino

S posredovanjem trdke Frank Saksler State Bank so odpotovali v staro domovino:

S parnikom Belvedere

2. septembra:

Ludvik Mizzur iz Cleveland, O., v Hirske Bistrici.
Janez Ambrožič iz Cleveland, Ohio, v Polhov gradec.

Jože Novak iz Cleveland, O., v Begunje.
Franc Levstik iz Antigo, Wis., v Sodražico.

Lovrec Urbanja iz Cleveland, Ohio, v Moravce.
Rudolf Simončič iz Sunnyside, Utah, v Metliko.

Anton Malovič iz Fairmount, W. Va., v Sappjane.
Lovrene Kastelic iz Dodson, Md., v St. Peter na Krasu.

S parnikom La Savoie

10. septembra:

Andrej Kastelic iz Wooster, O., v Postojno.
Anton Perne iz Ely, Minn., v Vin pri Ljubljani.

Mihael Grošelj iz Ely, Minn., v Cerklje.
Andrej Bačnik iz Cleveland, O., na Bloke.

Janez Kovač iz Rock Springs, Wyo., v Zagarje.
Franc Klopčič iz La Salle, Ill., v Muzgo.

ADVERTISEMENT.

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

CRONLAND	17 sept.	— Cherbourg	PRES. WILSON	15 okt.	— Trst
LA AMSTERDAM	17 sept.	— Boulogne	ZEELAND	15 okt.	— Cherbourg
LA TOURNAINE	17 sept.	— Havre	BERENARIA	15 okt.	— Boulogne
ARABIC	20 sept.	— Genoa	KROONLAND	22 okt.	— Cherbourg
FRANCE	21 sept.	— Havre	LAFAYETTE	22 okt.	— Havre
SENEGARIA	22 sept.	— Cherbourg	PANNONIA	22 okt.	— Trst
OLYMPIC	24 sept.	— Cherbourg	NOORDAM	22 okt.	— Boulogne
NOORDAM	24 sept.	— Boulogne	AQUITANIA	25 okt.	— Cherbourg
RE d'ITALIA	24 sept.	— Genoa	CRETIC	28 okt.	— Genoa
LAFAYETTE	26 sept.	— Cherbourg	LA LORRAINE	28 okt.	— Cherbourg
LAPLAND	27 sept.	— Cherbourg	NOORDAM	29 okt.	— Boulogne
AMERICA	28 sept.	— Cherbourg	BELVEDERE	1 nov.	— Trst
ARGENTINA	28 sept.	— Trst	AMERICA	1 nov.	— Cherbourg
JANOPIC	30 sept.	— Genoa	ADRIATIC	2 nov.	— Cherbourg
EMP. OF CHINA	1 okt.	— Cherbourg	PARIS	2 nov.	— Havre
FINLAND	1 okt.	— Havre	WASHINGTON	3 nov.	— Cherbourg
LA LORRAINE	1 okt.	— Cherbourg	ARABIC	7 nov.	— Cherbourg
LA WASHINGTON	4 okt.	— Cherbourg	CARMANIA	5 nov.	— Cherbourg
AQUITANIA	4 okt.	— Cherbourg	FINLAND	5 nov.	— Cherbourg
ADRIATIC	5 okt.	— Cherbourg	LA TOURNAINE	19 nov.	— Havre
PARIS	5 okt.	— Havre	ZEELAND	19 nov.	— Cherbourg
CARMANIA	8 okt.	— Cherbourg	ARGENTINA	19 nov.	— Trst
ROTTERDAM	8 okt.	— Boulogne	ARGENTINA	12 jan.	— Trst
LA SAVOIE	12 okt.	— Havre			
FRANCE	13 okt.	— Havre			
OLYMPIC	15 okt.	— Cherbourg			

Jede cen za vozne listke in vse druge pojavniki, obrnite se na trdko: FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York

FRENCH LINE

COMPAGNIE GÉNÉRALE TRANSATLANTIQUE

Express Postal Service

Direktna služba v

Jugoslavijo

preko Havre

z velikimi parniki na 2 in 3 vikaje

TOURNAINE 17. sept.

LEOPOLDINA 17. sept.

FRANCE 21. sept.

LAFAYETTE 26. sept.

Za družine nudimo izborne ugodnosti tretjega razreda — kolone z dvema, štirimi, šestimi in osemimi posteljami. Vsi taki potniki bodo deležni iste izborne službe in hane, vsled kar se znanja Francoskega četa.

Za nadalje informacije vprašajte pri lokalnih agentih FRENCH LINE.

Franc Kobilšek iz La Salle, Ill., v Litfan.

Stefan Volf iz Monroe, La., v Plešee.

Petar Predajević iz Manistique, Mich., v Lašee, Bosna.

S parnikom Paris

14. septembra:

Franc Korošec iz Cedar Rapids, Iowa, v Ljubljano.

Marko Volovec iz Denver, Colo., v Dobovo.

Mihail Anžur iz Marseilles, Ill., v Zalag.

Janez Mihelič z družino iz Brooklyn, N. Y., v Drago.

Franc Zemljen z družino iz Oglesby, Ill., v Kamnik.

Mato Karaula iz Lynch, Ky., v Livno, Bosna.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.

LIVNO, BOSNA.